

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad

Geen cadeaus met de Kerstman en zo

Het gaat om saamhorigheid en verbondenheid met elkaar. > 3

'Amalia' in de Spinhuissteeg

Hoe uitgeverij Pluim in een dag 50.000 exemplaren verkocht. > 5

'Doe mij maar een Opeltje'

Kroegbazen, zeelieden, stamgasten en kunstenaars over hun Dijk. > 8/9

Eten met Anton en Jo

Een verrassend lekkere rubriek om je vingers bij af te likken. > 11

'GA DE DEALERS AANPAKKEN!'

BERT NAP

In de tachtiger jaren waren de Wallen het domein van drugsdealers en harddruggebruikers.

De politie had de grip op de criminaliteit voor een groot deel verloren.

Ondernemers in de seksbranche waren de situatie helemaal zat en richtten een eigen ordedienst op.

Iets dergelijks dreigt nu weer te gebeuren. Dealers gedragen zich steeds agressiever, ondernemers willen een eigen beveiligingsdienst en bewoners richten een buurtwacht op. Wat is er aan de hand?

Brandbrief

In een brandbrief richten de ondernemersorganisaties zich tot het stadsbestuur. Ze zijn de toenemende overlast door straatdealers beu en vragen om een nieuwe aanpak. 'We luiden de noodklok vanwege de overlast en uit de hand lopende situaties rondom de vele drugsdealers in dit gebied. Ze zijn met honderden aanwezig, hebben lak aan de regels, bedreigen en intimideren bezoekers, bewoners, ondernemers en werknemers', schrijven ze.

Gevaarlijk

'Voor iedere dealer die een gebiedsverbod krijgt, lijken er drie terug te komen. De nieuwe aanwas is onuitputtelijk (...) Bewoners, ondernemers en werknemers durven niet meer op alle tijden hun huis of zaak te bezoeken of te verlaten, zonder extra begeleiding. Het aanspreken van deze gasten werkt niet en is zelfs gevaarlijk geworden.' De brief is ondertekend door ondernemersorganisaties van Zeedijk, Nieuwmarkt, Burgwallen en Warmoesstraat en ook door Koninklijke Horeca Nederland, het Prostitutie Informatie Cen-

trum (PIC) en de Nederlandse Vereniging Koptische Ondernemers (NVKO). 'De straatdealers wanen zich nu onaanastbaar', zegt Eveline Doornhegge van Koninklijke Horeca Nederland. 'We zien het probleem groeien. De ernst van de bedreigingen van ondernemers, bewoners en passanten neemt toe. Steeds vaker signaleren we straatdiefstal of pogingen daartoe. Portieken van bewoners en ingangen van horeca en winkels worden door dealers geblokkeerd.' Doornhegge legt de schuld niet bij de politie. 'We weten dat er een capaciteitsprobleem is en we kunnen niet verwachten dat dit direct wordt opgelost. Maar we willen wel een andere, veel effectievere aanpak. De politie houdt regelmatig acties waarbij tientallen drugsdealers worden opgepakt. Jammer genoeg zien we die de volgende avond weer hun plek innemen.' Doornhegge pleit daarom voor een betere aanpak. 'We pleiten voor een inte-

grale en gebiedsgerichte aanpak. Daarbij moeten alle middelen die er zijn worden ingezet. Denk aan camera's, een andere strafmaat, meer verwijderingsverboden.'

Straat voor straat

Net als tijdens het Binnenstad Offensief het geval was, zou er ook nu een pragmatische aanpak moeten komen die tot direct meetbaar resultaat leidt. Straat voor straat. Daarbij kunnen ook bewoners en ondernemers in de buurt de oren en ogen van de politie zijn, want zij ervaren de overlast elke dag. Doornhegge: 'Dealers moeten zich onprettiger gaan voelen. Door de prioriteiten anders te leggen kan beter gestuurd worden op de aanpak van de overlast.'

Ordedienst

In hun brandbrief maken de ondernemers kenbaar dat ze willen werken

met een ander type hosts, die ook in de nachtelijke uren aanwezig zijn om 'samen met de ondernemers en politie te kunnen optrekken'. Daarmee lijkt een nieuw hoofdstuk van 'alternatieve handhaving' te worden ingeluid.

Eerder al was er door actiegroep Stop de Gekte een Wallenwacht gevormd van burgers die overlast signaleren en overlast gevende bezoekers soms ook aanspreken. Ook deze bewoners stellen vast dat het met de straatdealers de spuigaten uitloopt. Toch hebben zij er niet voor gekozen om de brandbrief van de ondernemers mede te ondertekenen. Integendeel zelfs.

Namens de bewonersgroepen Wij-Amsterdam en de actiegroep Stop de Gekte wijzen zij nadrukkelijk naar de ondernemers als veroorzakers van de 'toeristische kermis' waarin de dealers zo goed gedijen. Volgens hen zijn juist ondernemers de oorzaak van het probleem.

De relatie wordt volgens hen ook verziekt omdat ondernemers negatief en soms agressief op de Wallenwacht reageren. 'En nu willen ze een eigen ordedienst vormen', schrijven ze in een reactie op de brandbrief.

Het is duidelijk dat de bewonersorganisaties Wij-Amsterdam en de ondernemers elkaar verwijten een eigen ordedienst te willen optuigen. Elk vanuit een eigen belang. De Wallenwacht stapt in het vacuüm van de gemeentelijke handhaving en de ondernemers willen iets toevoegen aan de ordehandhaving van de politie.

Voor het stadsbestuur ligt er nu de zware klus om de kloof te overbruggen in de verhoudingen binnen het Burgwalengebied. En vooral om het optreden tegen de dealeroverlast op te schroeven.

Zonder knokploegen.

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Contact:
redactie@oudebinnenstad.nl

Secretariaat:
Norinda Fennema

Redactie:
Eveline van Dijck, Dick Eenhuizen, Norinda Fennema, Michiel van Haelst, Willem de Jong van Poelgeest, Greet van der Kriek, Wanda Nikkels, Willem Oosterbeek, Margot Pel

Medewerkers:
Bill Bodewes, Anton Ek, Lennard Roubos, Thom Straatsma, Corrie Verkerk

Fotografie:
Eveline van Dijck, Norinda Fennema, René Louman, Maria Martinez, Bert Nap

Eindredactie:
Ewout van der Hoog, Bert Nap

Vormgeving:
Ontwerpbureau Mirjam Boelaars

Drukker:
Reijnen Media

Word VRIEND!

Voor 15 euro elke editie van d'Oude Binnenstad altijd via de post.

Steu ons en word vriend/donateur/abonnee.
Mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl

Commentaar

De stad, het vuil en de dood in de pot

De informatieavond van de gemeente over de Aanpak Binnenstad, op 27 oktober 2021 in de Zuiderkerk, zal vast snel in de vergetelheid raken. De burgemeester verwoordde dat nog het beste door de hoop uit te spreken dat niemand met een kater naar huis zou gaan en dat iedereen er maar het beste uit zou destilleren. Er bleek weinig nieuws onder de zon en alles verliep vrij voorspelbaar: uit de zaal kwamen warrige reacties van mensen die ook zonder microfoon regelmatig het woord namen en de avondvoorzitter wist een chaotische discussie niet te voorkomen.

Van het samen op zoek gaan naar oplossingen van problemen was weinig sprake. Dat krijg je ook als mensen alleen maar interesse hebben in hun eigen belang – of dat nu bewoners of ondernemers zijn. De coffeeshophouder, de raamexploitant, de sekswerker, de wallenbewoner en de restauranthouder keken allemaal nauwelijks verder dan hun eigen *petty interest*. Zo komt een oplossing natuurlijk niet snel in zicht – of het nu gaat om het lawaai op straat, het alcoholmisbruik in de publieke ruimte, het dealen van drugs of het amok maken vlak voor de ramen van prostituties.

Het hek rond het stadscentrum zal er niet snel komen, maar iedere belangengroep trekt graag een hekje rond de eigen belangenpositie op. Wethouder Eberhardt belichtte het belang van de ondernemers, vooral die in de horeca, en legde uit dat de terrassen althans voorlopig op een ruimhartige be-

nadering konden rekenen. De nieuwe stadsdeelvoorzitter Timman gaf aan dat de positie van de inwoners van de binnenstad onderbelicht was gebleven. En burgemeester Halsema legde vooral de zegeningen uit van een op te zetten erotisch centrum, dat meer allure en diversiteit zou krijgen dan de betrokkenen nu bereid waren om in te zien.

Zonder een gedeelde analyse van de problematiek blijft een integrale oplossing ver uit zicht, zeker in een stad waar er een tekort aan handhavers is, waar de hulplijnen vaak onbereikbaar zijn en waar politiebureaus 's nachts worden gesloten zoals onlangs nog in Amsterdam Noord.

Wel ziet de gemeente nu na jaren van ontkenning in dat het op de Wallen volledig uit de hand is gelopen. Maar zal het ingezetenen criterium voor de coffeeshops, een sociale mediacampagne of het erosentrum hierin verandering brengen? De belangen lopen te ver uiteen, het open oor voor elkaars standpunten ontbreekt vooralsnog en de stellingen zijn betrokken.

Hopelijk zetten de diverse buurtinitiatieven gericht op co-creatie, Meet the Locals, de Stadshartop, Make a Difference Desk, Kracht van Mokum en Ma.aK020 meer zoden aan de dijk. Deze initiatieven willen ondernemers, ambtenaren en bewoners gericht met elkaar in contact brengen. Misschien valt hier dus meer resultaat van te verwachten.

LENNARD ROUBOS

Bezoek onze website www.oudebinnenstad.nl

d'Oude Binnenstad

WIJ ▾ KRANT ▾ ADVERTEERDERS ▾ FACEBOOK ▾ CONTACT

Dick Eenhuizen

Ik ben nog altijd werkzaam in het centrum. Wel is er veel veranderd. Zo is de snor verdwenen, net als mijn hoofdhaar.

Nieuwjaarswens

We schrijven 1985. Als jonge agent, en dan nog met veel haar en een snorretje, begin ik aan een loopbaan bij de Amsterdamse politie.

Gedeeltelijk is dat uit nood geboren. Ik ben van school weggestuurd en daarna halve dagen gaan werken. Daarvan is geen gezin te onderhouden. Ik solliciteer dus bij de politie en kan, na het behalen van alle testen, starten met dit bijzondere beroep.

Anderhalf jaar lang leer ik wetteksten en doe ik alle andere benodigde vaardigheden op. Daarna mag ik met twee strepen beginnen in de binnenstad, waaraan ik mijn hart voor altijd heb verpand.

Binnen een jaar heb ik alles al meegemaakt en gezien. De politiewereld gaat snel. Je leert dat politiemans-zijn toch niet altijd even leuk is, maar 'dat zal vast in ieder beroep wel zo zijn'. Je wordt gebeten, geslagen en bespuwd. Je slaat je er in vechtpartijen manmoedig doorheen.

De impact van verdrietige zaken valt soms zwaar. Gelukkig blijft het beroep steeds aantrekkelijk door de vele acties en momenten waarin je voor de burger het positieve verschil maakt.

Ruim 35 jaar later vervul ik nu al vele jaren de functie van wijkagent. Ik ben nog altijd werkzaam in het centrum. Wel is er veel veranderd. Zo is de snor verdwenen, net als mijn hoofdhaar. En inmiddels draag ik het derde uniform. Ook is het vak politieagent stukken ingewikkelder geworden. Bijna alle huidige problemen hebben wel raakvlakken met het politiewerk. Er wordt veel van de huidige politieagent verwacht. En dat vooral onder een zeer kritisch oog.

Overigens was dat laatste altijd al zo, en kritiek is prima. Maar de laatste tijd is een oordeel wel heel snel gegeven, soms zelfs zonder alle feiten te kennen. En dat terwijl ik en mijn collega's toch nog iedere dag midden in de rotzooi staan en de rust proberen te bewaren.

De huidige coronasituatie met al die meningen ... het valt af en toe niet mee.

Zelf hanteer ik al jaren hoor en wederhoor. Zonder aanzien des persoons luister ik naar een andere mening en stel indien overtuigd mijn mening bij. Daarbij ga ik een stevige discussie echt niet uit de weg. Sterker nog, een relatie kan er best ook beter van worden. Als het maar met wederzijds respect gebeurt.

En juist dat respect zou ik graag in 2022 wat meer terugzien. Voor de politie en voor al die andere hulpverleners. Op naar betere tijden, in een wat minder overspannen samenleving.

Fijne dagen en tot in de wijk!

BUURTKRONKELS

Kamers met Aandacht

Jongeren uit de jeugdzorg, die vaak een sociaal netwerk missen, hebben steun in de rug nodig als het gaat om zelfstandig wonen. Via het project Kamers met Aandacht wordt nu ook in Amsterdam huisvesting gezocht voor deze jongeren.

In 2019 startte Bianca van der Neut in Utrecht het project Kamers met Aandacht om dak- en thuisloosheid onder jongeren tegen te gaan. Inmiddels loopt het project ook in Arnhem, Den Haag en Leiden. En nu dus ook in Amsterdam.

'Kamers met een hart' – zo zou je ze ook kunnen omschrijven, zegt Marleen Koens (1976). Ze zet zich met hart en ziel in om voor jongeren tussen 18 en 23 jaar die uit de jeugdzorg komen een fijne woonplek te vinden.

Gezocht in Amsterdam

Bella (18) zoekt een kamer waar ze tot zichzelf kan komen en zich kan inzetten om haar mbo-opleiding tot pedagogisch medewerker af te ronden. Ze heeft

graag iemand in de buurt die ze vertrouwt en bij wie ze af en toe haar hart kan luchten.

Otis (19) heeft zijn vwo-diploma gehaald, zit nu in een tussenjaar en wil volgend jaar een studie Economie starten. Hij is sociaal, maar vindt alleen zijn soms ook fijn. Otis houdt van hardlopen, gamen en kan hulp gebruiken bij het leren koken.

Koens: 'Deze jongeren zoeken verhuurders die woonruimte bieden én aandacht. Die aandacht kan variëren: samen naar de financiën kijken zodat er aan het eind van de maand ook nog geld voor eten is. Of een keer per week koffie drinken om te bespreken hoe het gaat, samen sporten of de jongere leren koken. Het belangrijkste is een oogje in het zeil of een luisterend oor, om de jongere verder op weg te helpen, de wijde wereld in.'

Win-win

Iedere woonruimte kan een Kamer met Aandacht zijn: de zolderkamer of het tuinhuisje, of een logeerkamer die toch maar leegstaat.

Een vrijwilligers- en een huurovereenkomst worden afgesloten. De huurcommissie biedt een leidraad voor de huurprijs, die maximaal 450 euro mag zijn voor een onzelfstandige woonruimte. Daarnaast worden vraag en aanbod zorgvuldig op elkaar afgestemd, zodat verhuurder en huurder goed bij elkaar passen. Want uiteindelijk moet het tot een win-winsituatie leiden.

Heeft u geen woonruimte over, maar wilt u wel iets doen? Tip uw netwerk; vrienden, familie of collega's. Eens per maand wordt een online informatiebijeenkomst gehouden met uitleg over de jongeren, over de werkwijze en over de wet- en regelgeving. Verhuurders delen persoonlijke ervaringen en er is ruimte voor het stellen van vragen.

Meer informatie via 06-11134685 en www.kamersmetaandacht.nl

Henk Leegte en May Meurs

'Het licht is sterker dan het donker. Althans – dat hoop je dan maar.'

GREET VAN DER KRIEKE

'Christelijke wiskunde bestaat niet, en christelijke geschiedenis klopt niet!' Aan het woord is Henk Leegte, vrijzinnig predikant van de doopsgezinde Singelkerk. Sinds kort woont hij aan de zuidelijke Achterburgwal, met zijn vrouw May Meurs en hun twee kinderen.

Leegte heeft theologie gestudeerd, het curieuze verschijnsel dat zich religie noemt, maar wel geschoeid op liberaal-vrijzinnige leest: dus niet zeggen hoe het moet 'omdat het zo in de Bijbel staat', maar kritisch kijken, luisteren en vooral zelf een oordeel vellen.

De vrijzinnige doopsgezinden kennen ook een strikte scheiding tussen kerk en staat. Je bezoekt uitsluitend openbare scholen en valt anderen niet met jouw geloof lastig. Geloven doe je maar thuis en in de kerk. Het belangrijkste is dat je je geloof leeft in de dagelijkse praktijk.

Leegte: 'In Amsterdam werden doopsgezinden lange tijd slechts gedoopt, totdat in Napoleon in 1804 bepaalde dat iedereen gelijke rechten heeft en dat hier vrijheid van godsdienst geldt. Doopsgezind is een progressieve godsdienst: al in 1911 begroette de kerk de eerste vrouwelijke predikant. En ook op het gebied van levensvragen, homoseksualiteit of echtscheidingen zijn er geen regels – behalve dan deze: *Liefde gaat boven de regels.*'

Lange tijd was dominee Nico ter Linden van de Westerkerk zijn leermeester en inspirator. Leegte is medeorganisator van de 'Preek van de Leek' in november – een fenomeen waar de mensen voor in de rij staan. Dan mag in principe iedereen vanaf de kansel zijn of haar theologische en levensfilosofische denkbeelden delen met de goeimeente, wat best spannend is en altijd stof tot overdenken oplevert.

Inktvlek

Leegte en Meurs vinden het een voorrecht dat ze hun *home sweet home* hebben kunnen vinden aan de Achterburgwal, een gracht uit 1367. Voeg daarbij dat Aletta Jacobs in hun huis gewoond heeft. Aletta, geboren in 1854 en overleden in 1929, kreeg als Nederlands eerste vrouwelijke arts een praktijk op de Herengracht. Zij bleef haar hele leven opkomen voor de rechten van vrouwen en was dus een feministe van het eerste uur.

Nog een andere illustere stadsbewoner, tekenaar Peter van Straaten, heeft in hun huis gewoond. Met zichtbare trots tonen Leegte en Meurs een forse inktvlek op hun vloer.

'Bij de bezichtiging van dit huis', zo vertelt Meurs die fondsredacteur is bij uitgeverij Walburg Pers, 'lag op de schouw het prachtige boek *Aan de Amsterdamse Wallen* opengeslagen bij de pagina met Aletta Jacobs en Peter van Straaten.' Alsof ook de Voorzienigheid haar fiat aan hun keuze voor dit pand wilde geven met dit kleine duwtje in de rug.

Bovendien was Meurs zelf nauw betrokken bij het samenstellen van dit Wallenboek, toen als redacteur bij uitgeverij Boom. Ze was indertijd nog niet zo bewust bezig met de Wallen, maar had wel in Amsterdam gestudeerd en kende zeker ook het centrum goed.

Toen het besluit gevallen was om te gaan verhuizen, weg van de Overtoom, volgden er eerst veel wandelingen en omzwervingen dwars door de stad. De sfeer op dit deel van de Wallen sprak ze erg aan.

Meurs: 'Vanaf mei dit jaar wonen we in het

Foto: René Louman

mooiste stukje van Amsterdam, waar alles samenkomt. De historische sensatie van zo'n oude gracht is elke dag een groot genoegen. Het geeft een vakantiegevoel. En wat een spannend gebied, met z'n kruipdoor-sluipdoor steegjes.'

Grote-mensenleven

Hun beider kinderen gedijen hier prima, 'want het is een coole buurt.' Of er ook voor hen iets te doen valt? Nou, reken maar. Ze zwerfen uit, ontdekken de Zeedijk met die fantastische stripwinkel van Henk Comics, en in de Koningsstraat zit 'Lambiek'. De vriendjes van school komen heel graag deze kant op, want 'bij Jan' in de Nieuwe Hoogstraat zijn de beste frieten te koop. Verder de buurt in drinken ze een colaatje bij Kapitein Zeppos, lappen ze daar allemaal een paar eurootjes en bestellen ze er ook bitterballen bij. Een voorproefje van het grote-mensenleven, zomaar om de hoek bij je huis.

En dan hun stoepje! Meurs liet een tuin achter en haar werd grote heimwee voorspeld naar alles wat groeit en bloeit. Maar niets is minder waar, 'want een tuin zegt niets terug.' Nee, ze zitten graag op dat postzegeltje voor hun huis met een kopje thee. Puur geluk. Hier defileren vogels van allerlei pluimage en 'hier komt echt de hele wereld langs!'

Verre, soms oudere familieleden van het gezin komen heel veilig en comfortabel op bezoek, dankzij de Noord-Zuidlijn. Andere stadsdelen zoals Noord, Zuid, Oost en West hebben elk hun eigen karakter, maar het Centrum is van en voor iedereen. Dat maakt het ook zo leuk, mijs iedereen zich maar voor de buurt verantwoordelijk voelt.

Leegte en Meurs vinden het daarom belangrijk dat hier nóg meer mensen komen wonen: 'En vooral gezinnen, want dan gaan bewoners zich eigenaar voelen van hun plek en ontstaat het gevoel van buurtverbondenheid. Als nieuwkomers verbazen we ons soms wel. Bijvoorbeeld over hoe vaak de veegploeg hier langskomt. Natuurlijk is het soms dweilen met de kraan open. Maar de gemeente is echt van goede wil.'

Dat brengt ons op de kerstgedachte. Want het einde van het jaar brengt donkerte, en de dagen zijn kort. Leegte: 'Je denkt weleens, wanneer wordt het weer licht? Spontaan gaan mensen dan verlichting aanbrengen. En ze hebben de behoefte om verhalen te horen. Verhalen van eeuwen geleden, altijd met de boodschap dat het licht sterker is dan het donker. Althans – dat hoop je dan maar.'

'De Romeinen vierden hun zonnewendefeest en de christenen hebben tweeduizend jaar geleden bedacht dat zij de geboorte van het Christuskind vierden. Nieuw leven en nieuwe hoop, dat hoort er allemaal bij. Hoop blijven houden, dat verbindt ook.'

Vrede

'Onlosmakelijk wordt er tijdens Kerst ook over vrede gesproken, een droom waarvan je hoopt dat die toch eens werkelijkheid wordt. Maar vrede kan niet zonder gerechtigheid, die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.'

Een feest van cadeaus, met de kerstman en zo? Nee, dat staat de familie niet voor ogen. Dat is de commercie, die meer en meer oprukt. Het gaat om saamhorigheid en verbondenheid met elkaar. En het is, in deze donkere dagen, gewoon ook hard werken voor dit predikanten-gezin.

Ruim veertig jaar lang voorzagen zij in hun kerk elke kerstavond mensen zonder huis of haard van een maaltijd. Dat vereiste allereerst alertheid: steekwapens inleveren bij de deur. En dat ene schilderij van Govert Flinck, dat nu in het Rembrandthuis hangt, ging altijd even achter slot en grendel. Drukbezochte avonden, totdat ook de gerenommeerde hotels in de buurt hun goede werken gingen tonen – en tja, als je dan zoveel keus hebt, dan ga je al snel voor de 4-sterren.

Zangdiensten organiseren ze nog steeds, samen met de Engelse Kerk, de Kruitberg en de Oude Lutherse kerk. Vroeger zelfs met de Duitse kerk erbij, en dan kon je zo mooi *O du Fröhliche* zingen. Ja, dat is Kerst: zingen met elkaar – over vreugde en vrede.

Win 15 euro!

Onze prijsvraag voor het julinumnummer luidde: *Hoeveel adverteerders vermelden hun eigen website of gebruiken een QR-code?*

Het juiste antwoord is: maar liefst 29 adverteerders.

Dit goede antwoord is eenmaal ingezonden. De prijs van 15 euro gaat naar Klaas Meester.

Onze nieuwe opgave luidt: *Hoeveel adverteerders hebben de Zeedijk als adres?*

Mail uw antwoord naar redactie@oudebinnenstad.nl Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon ter waarde van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

Filmwerk van lokale makers

Elke eerste vrijdagavond van de maand wordt filmwerk van een buurtgenoot vertoond in de filmzaal van De Boomspijker, Recht Boomssloot 52. Zo mogelijk volgt er met hem of haar een nagesprek. De entreprijs bedraagt 3 euro, inclusief een drankje. Eerder was er al een geslaagde avond met de filmmakers Herman de Boer en Anita Mizrahi. Zie voor de programmering de website van organisator Alexander Moust van Moonfilms: www.moonfilm.nl/filmavond/

Voor altijd op de vlucht

Na het plotselinge overlijden van zijn Amsterdamse opa Jan krijgt Angelo Schenkers een foto in handen met daarop de ouders van opa Jan. Nieuwsgierig naar het verhaal achter die foto begint hij een vijf jaar lange zoektocht naar zijn vele familieleden.

Van 1939 tot 1966 hebben de grootouders van Schenkers in de Koestraat gewoond. In zijn boek *Voor altijd op de vlucht* combineert hij op een boeiende manier het familieverhaal met 125 jaar sociale geschiedenis, die zich afspeelt in de vele gangen en stegen van de Amsterdamse binnenstad.

Uitgeverij Schenkers
ISBN 9789090349978

Zie ook www.angeloschenkers.nl

Café de Deugniet

GEOPEND!AUTHENTIEK BRUIN CAFÉ VOOR
DE ECHTE AMSTERDAMSE
GEZELLIGHEIDNA EEN LANGE TIJD VAN WACHTEN
ONTVANGEN WE MET VEEL PLEZIER
ONZE BUREN WEER IN ONS MOOIE
CAFÉ.TOT SNEL AAN DE
OUDEBRUGSTEEG 12!WIJNKOPERIJ
De Gouden Ton
ANNO 1870**Overal ter wereld worden goede
wijnen gemaakt...
Wij weten ze te vinden!**Voor goed advies, prachtige wijnen,
elegante champagnes,
mooi gedestilleerd en relatiegeschenken
ga je naar**Wijnkoperij De Gouden Ton
Utrechtsestraat**Utrechtsestraat 94
1017 VS Amsterdam

020-235 2152 | amsterdamcentrum@degoudenton.nl

**DANCE CONNECTS COMMUNITY
MODERNE DANS 60+**
DANS, BEWEGING & VERBINDING**STUDIO VREDENBURGH**Vredenburgersteeg 31-35
1012 DZ Amsterdam**Elke maandag 16.15 - 17.15****DANCE
CONNECTS****Gratis proefles****Stadspas- en bijstandkorting****www.danceconnects.nl****info@danceconnects.nl / 020 - 2611058****Oudezijds**
AdvocatenOudezijds Voorburgwal 237
1012 EZ Amsterdam
t 020-51 50 250
f 020-42 33 959
www.oudezijdsadvocaten.nlPostbus 3611
1001 AK AmsterdamK. de Bie
C.A.C.M. Ficq
S. de Vries
S.F. Yap**Ook adverteren in
d'Oude Binnenstad?**mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie**Biologische
nieuWmarkt
AMSTERDAM**elke zaterdag
van 09.00 - 16.00**DAVID ELDERS** *begravenis & crematie*kleinschalig rouwcentrum
persoonlijke uitvaartverzorgingKruislaan 235 Amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl020 6252201
dag en nacht**DUN 鄧容 YONG**

AMSTERDAM

"Ontdek en Beleef het Oosten bij Ons"

open ma. t/m vr. 9:00 - 19:00, za 9:00 - 18:00, zo. 11:00 - 18:00

Begane Grond - Levensmiddelen

1ste Verdieping - Cadeauartikelen2^{de} Verdieping - Keukenspullen3^{de} Verdieping - Servies4^{de} Verdieping - Ramen LunchroomToko Dun Yong
Stormsteeg 9
(ook ingang op Zeedijk 83)
1012 BD Amsterdam

www.dunyong.com

- japanese gastropub -

Restaurant KyōVoor de lekkerste authentieke Japanse
gerechten in Amsterdam Centrum in een
gezellige omgeving. Ook voor afhaal of
Deliveroo.Koningsstraat 29, 1011 ET Amsterdam
www.restaurantkyo.nl
020-3541219 - info@restaurantkyo.nlHollandse
kwaliteitskaas
geproduceerd in
regio Amsterdam.Kom gerust
eens proeven.**Henri Willig**
Warmoesstraat 56 · www.henriwillig.com

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. 020-6234908

Hoeden - Petten - Tasjes - Handschoenen
Bijoux - Haarbanden - Bretels - Shawls
Manchetknopen - Zonnebrillen - Schoenen
Exclusieve lingerie van Les Jupons de TessGrimburgwal 13A Amsterdam
+31 623911367

www.bluesinthecloset.nl

De Waalse KerkKom in Kerststemming met
prachtige muziek door

- Hannes Minnaar
- het Kobra Ensemble
- Camiel Boomsma
- het Apollo Ensemble
- Johannette Zomer

BOEK NU UW TICKETS DEWAAELSEKERK.NL

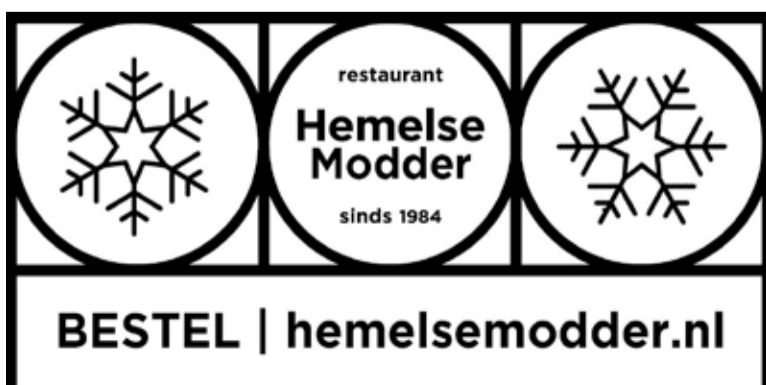
CAFÉ STOPERA

CAFÉ STOPERA

NIEUWE HOOGSTRAAT 41

1011HD AMSTERDAM

TEL: 020 - 622 61 51

BESTEL | hemelsemodder.nl

Uitgever Mizzi van der Pluijm

'Amalia spant de kroon'

EVELINE VAN DIJCK

Uitgeverij Pluim huist op de begane grond en in het souterrain van een middeleeuws pand in de Spinhuissteeg. De uitgeverij beleeft een ongekend succes met *Amalia*, het portret van de kroonprinses geschreven door Claudia de Breij.

Binnen één dag was de eerste druk van 50.000 exemplaren uitverkocht.

'Dit heb ik in mijn hele loopbaan niet eerder meegemaakt', zegt directeur Mizzi van der Pluijm, die als een belangrijk literair uitgever geldt en al decennia in het vak zit. Drie jaar geleden begon zij samen met Rianne Blaakmeer voor zichzelf en vestigde zich in de Spinhuissteeg.

Letters

'Van weinig dingen word ik zo gelukkig als van lezen. Ik zou eigenlijk iedereen zo'n leven toewensen als dat van mij. Het is altijd interessant, altijd boeiend', vertelt Van der Pluijm.

'Mijn eerste boek was iets met een leeuw in de titel, een Engels boekje met veel plaatjes en ik was meteen aangeraakt. Als er ergens letters op stonden, moest ik die als klein kind al lezen. Potten pindakaas, pakken melk. Ik vind nog steeds niets zo heerlijk als lezen. Als ik een dag geen boek gelezen heb, word ik eigenlijk chagrijnig. Ik denk dat we meer het genot van lezen zouden mogen benadrukken, in plaats van met het vingertje te wijzen als mensen niet zo'n interesse hebben in lezen.'

Van der Pluijm, die al jong wist dat ze uitgever wilde worden, studeerde Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de UvA en gaf dertig jaar leiding aan uitgeverij Atlas Contact waar zij 'met pijn in het hart' vertrok vanwege onenigheid over de toekomstplannen van het moederconcern Veen, Bosch & Keuning. Rianne Blaakmeer, commercieel directeur van Atlas Contact volgde haar en samen startten zij begin 2018 uitgeverij Pluim.

Ruim vijftig auteurs gingen mee, onder wie Hanna Bervoets, die dit jaar de schrijver van het boekenweekgeschenk was, Dimitri Verhulst en Joris Luyendijk. Inmiddels telt het fonds 97 schrijvers en verscheen bij uitgeverij Pluim een indrukwekkend aantal titels fictie, non-fictie en poëzie van onder anderen de Dichter des Vaderlands Lieke Marsman.

Goede fee

'Dat ik hier in de Spinhuissteeg zit heb ik te danken aan een goede fee. Een vriendin van

Mizzi van der Pluijm (l.) en een deel van haar team

Foto: Eveline van Dijk

me, Sandra Chedi, las in de krant dat ik voor mezelf ging beginnen en belde: *Heb jij eigenlijk al een kantoor?* Nou, dat had ik natuurlijk nog niet. *Misschien heb ik wel iets voor je*, zei ze, *kom maar eens kijken.*

Toen ik hier kwam wist ik meteen: Dit is een ideale ruimte voor een uitgeverij in zo'n mooi pand midden in het centrum.'

Tijdens de eerste lockdown werden burens in de Spinhuissteeg door Pluim verrast met een opbeurend kaartje met een boek van schrijfster, cabaretière, zangeres en presentatrice Claudia de Breij, die onlangs de bestseller *Amalia* schreef.

Amalia

De Rijksvoorlichtingsdienst benaderde De Breij voor een portret ter gelegenheid van de 18de verjaardag van de kroonprinses op 7 december jongstleden.

'Ik ben niet per se Claudia's uitgever, maar we hadden eerder een boek samen gemaakt, dat was heel leuk om te doen', vertelt Van der Pluijm. 'Claudia wilde dit ook graag samen doen. Dat vond ik echt een enorm cadeau. En de RVD bleek een hele prettige partij om mee samen te werken.'

Hella Haasse schreef een biografie over Prinses Beatrix, Renate Rubinstein interviewde Prins Willem Alexander voor z'n 18de verjaardag, maar ik kon niet goed achterhalen wat de verkoopcijfers toen waren. Aan een paar collega-uitgevers had ik voor verschijnen advies gevraagd: *Wat denken jullie dat je er van kunt verkopen?* Degene die het hoogst zat zei: *Vijf-entwintig- tot dertigduizend als je héél erg je best doet.*

We hebben er 50.000 laten drukken, dat vond ik al heel wild, best een stevig aantal. En die waren in één dag op. Dat is echt ongehoord.

Morgen is *Amalia* twee weken uit en nu al zijn er 100.000 boeken verkocht. Ook andere uitgaven van ons zijn succesvol, maar *Amalia* spant de kroon. Dit heb ik echt nog nooit meegemaakt.'

Van der Pluijm denkt dat verschillende facto-

ren bijdragen aan het succes: 'De populariteit van het Koningshuis en nieuwsgierigheid wat ons te wachten staat. Haast niemand weet iets van *Amalia* af. De populariteit van Claudia, het publiek dat haar leuk vindt speelt een rol en iemand zei: *Er gebeurt nu eindelijk iets leuks in Nederland wat ons bindt in deze lastige tijd.*'

Eerste gesprek

De onafhankelijke uitgeverij Pluim vindt boeken een eerste levensbehoefte, wil boeken uitgeven die ertoe doen en gelooft dat literatuur de grenzen van de pagina overstijgt.

Maar boven alles stelt Van der Pluijm het toegewijd-zijn aan haar auteurs. Zij richtte Schrijverscoöperatie Pluim op, waaraan zij een deel van haar persoonlijke aandelen schonk. Hierdoor is de schrijverscoöperatie voor vijf procent eigenaar van het bedrijf. De coöperatie heeft geen invloed op het dagelijkse beleid van de uitgeverij, maar kan wel beslissen over eigendomsbeheer, investeringen en het benoemen van de directie. Ook wat betreft royalty's gaat een hoger percentage dan gebruikelijk van de opbrengst van elk boek naar de auteur.

Van der Pluijm staat bekend als een enthousiaste, gedreven, eigenzinnige uitgever met visie en een goede intuïtie. Ongevraagd ontvangt haar uitgeverij talloze manuscripten van onbekende auteurs. 'Yvonne Kroonenberg, die hier in de buurt woont en een schrijver is die wij uitgeven, leest voor ons en doet de eerste schifting', vertelt Van der Pluijm. 'Daarmee helpt ze ons enorm. Ik ben daar zo blij mee dat ze dat wil doen – anders zouden we het helemaal niet aankunnen.'

Of een nieuwe auteur potentie heeft, zie je altijd al in een eerste gesprek. Hoe reageert iemand op vragen over wat hij bedoelt of wat beter zou kunnen? Staat iemand open voor overleg? Er zijn mensen die vasthouden aan wat ze hebben geschreven en direct zeggen dat het zo helemaal goed is. Daar kun je niks mee. Het valt me altijd op dat hoe professioneler de schrijver is, hoe meer die kan samenwerken. Gesprekken met schrijvers zijn intensief, daar

kan ik er niet veel van hebben op een dag. Omdat je heel erg goed probeert te begrijpen wat iemand wil doen, wat iemand wil schrijven en hoe die uitgegeven wil worden. Dat is een vermoeiend soort van gesprek.'

Twintigste versie

'Het is een enorm misverstand te denken dat je een boek schrijft en dat het met een enkele verandering hup naar de drukker gaat. Er zijn enkele schrijvers voor wie dat geldt, maar dat zijn uitzonderingen.'

Het is gewoon heel erg moeilijk om een goed boek te schrijven. Ik denk dat mensen niet beseffen hoeveel tijd en energie erin wordt gestoken door mensen die wij als schrijver kennen. Hoe hard ze werken, en door hoeveel hoepels ze springen voordat hun boek uitkomt. Boeken die in de winkels liggen zijn vaak de twintigste versie. En dan tel ik niet de versies mee die eraan voorafgingen voordat de auteur het naar de uitgeverij stuurde.

Bij wat een goed boek is, denk ik vooral één ding: het moet je leven veranderen. Een goed boek zorgt ervoor dat je anders naar een situatie of naar mensen en hun beweegredenen kijkt dan daarvoor. Dat geldt voor fictie en non-fictie. En het moet goed geschreven zijn – ik denk aan hoe je kunt genieten van een mooie zin of passage.'

Leestip voor de kerstdagen

Als leestip rond de kerstdagen noemt Van der Pluijm als eerste het recent verschenen boek 'Code Rood – het verhaal achter het coronabeleid' van Thijs Broer en Peter Kee. 'Dit boek moet echt iedereen lezen om te begrijpen waar we in terecht zijn gekomen met corona. Het legt het patroon bloot van de politieke macht in Nederland in crisistijd. Het leest als een thriller, zo goed is het geschreven. Het is wel een schokkend boek, hoor.'

Zie ook: www.uitgeverijpluim.nl

Zuiderkerkhof

Diner verbindt de buurt

EVELINE VAN DIJK

Gezeten aan een lange tafel op het Zuiderkerkhof genoten buurtgenoten eind september van een heerlijke driegangenmaaltijd.

Dit was de eerste editie van het *Buurtrestaurant bij de Zuiderkerk*, een bijzonder initiatief dat mensen met elkaar verbindt en waar het gezellig is, waar je nieuwe mensen ontmoet en waar je voor een klein prijsje gezond kunt eten en drinken. Het plan is gelanceerd door Gerbina van den Hurk – en toen Maria Martinez hiervan hoorde, is ook zij er direct warm voor gelopen. Van den Hurk van Stichting DOCK doet de inkoop – en Martinez van PerMens en een klein team onder leiding van kok Sajjad Biyoun koken vegetarisch met biologische producten. Volwassenen betalen voor het driegangenmenu vier euro en kinderen de helft. Stichting DOCK betaalt de meerkosten en PerMens verzorgt de

keukenoutillage, de ruimte, decoraties en flyers. Het is de bedoeling dat buurtbewoners op termijn gaan meehelpen met koken.

Zorg en liefde

Martinez: 'Het septemberdiner aan het Zuiderkerkhof begon met een hemels lekkere champignon-crèmesoep, een recept uit de tijd van de Spaanse koning Karel de Vijfde. Alle gerechten waren door ons met zorg en liefde bereid. De spontane ontmoetingen en nieuwe contacten waren een bron voor inspiratie. Er waren mensen van alle leeftijden, ook kinderen. Voor deze eerste keer mikten we op ruim twintig deelnemers, maar door de vele aanmeldingen bleek zelfs een wachtlijst noodzakelijk.'

De locatie was mooi en sfeerol. Vanwege de opstelling van de tafels met op de achtergrond de kerkmuur leek de entourage net een zeventiende-eeuws schilderij. 'Een van de gasten noemde het Buurtrestaurant Het laatste avondmaal', lacht Martinez. 'Van de gasten kregen we enthousiaste reacties, zoals Dit is voor herhaling vatbaar! En: Wanneer is er weer zo'n bijzonder buurtrestaurant bij de Zuiderkerk? Dit is een heel leuke manier om onze burens beter te leren kennen.'

Een fraaie, door Martinez gemaakte

flyer kondigde ook de tweede editie van het *Buurtrestaurant* voor eind oktober aan. Ditmaal in Buurtkamer de Moddermolen, vlak bij de Zuiderkerk. De folder toont een middeleeuws schilderij van etende mensen.

Ontmoeting

Daarnaast lezen we: *De tijd staat stil zodat je elk gerecht echt kan proeven. Proeven kan op twee manieren, smaak ervaren of op de proef stellen. Koken, delen, overdragen. Recepten ontcijferen en transformeren. Tot je vindt wat belangrijk is.*

Het essentiële ingrediënt uniek voor elke gerecht en voor ieder van ons. Hetgeen dat ons speciaal maakt. Wat wij nodig hebben om te ontdekken wie

we zijn en wat we zullen worden.

'Ja, een prachtige tekst', zegt Martinez. 'Het hoofdthema is verbinding en ontmoeting.' En ook deze herfsteditie van het *Buurtrestaurant* is een groot succes geworden. Op deze tweede avond schoven maar liefst dertig mensen aan.

Gewoonlijk organiseert Martinez in Buurtkamer de Moddermolen tal van creatieve en leerzame activiteiten en ook een wekelijkse buurtlunch. Nu had ze hier sfeervolle herfstdecoraties met kaarsen op tafel gezet en liep ze tijdens het diner langs de tafels om gesprekken aan te knopen met de gasten. 'Een aantal buurtbewoners hielp mee bij de voorbereidingen en ook bij het opruimen. Alleen wilde om negen

uur niemand weg', lacht Martinez, 'zo gezellig vonden ze het.'

Tijdens de wintermaanden houdt men het *Buurtrestaurant* binnen. 'Jammer genoeg kon de geplande afspraak in november vanwege coronamaatregelen niet doorgaan', zegt Van den Hurk. 'Maar zodra het weer het straks toelaat, eten we het liefst weer buiten aan de tafels op het Zuiderkerkhof – ook al om te laten zien dat we er zijn, als bewoners.'

Iedereen is welkom bij het Buurtrestaurant bij de Zuiderkerk; aanmelding is noodzakelijk. Voor meer informatie gvdhurk@dock.nl en/of maria.martinez@permens.nl

Samen eten als Het Laatste Avondmaal

Foto: Maria Martinez

Pannenkoeken brengen de wereld samen

Nicolette Bosschieter: 'Fair en verantwoord vind ik belangrijk'

Voor de deur van restaurant Pancakes aan de Prins Hendrikkade nummer 48, op de hoek van de Nieuwebrugsteeg, staat geduldig een groep jongeren netjes in de rij te wachten totdat er binnen plek voor ze is.

Amsterdam

De bezoekers komen uit de hele wereld, maar eigenaar Nicolette Bosschieter vindt het belangrijk om de bewoners van de stad niet te vergeten. Daarom organiseert Pancakes elk jaar rond Kerst een gezellige avond voor

Amsterdamse ouderen, waaraan het personeel enthousiast en geheel belangeloos meedoet.

Bosschieter: 'We hebben goede contacten met ouderenbegeleiders in de Flesseman, met andere instellingen en met een huisartsenpost in de Jordaan. En voor het vervoer werken we samen met de stichting Museumtram. Zo lukt het ons om ouderen in de donkere dagen een leuke avond te bezorgen. Samen eten, samen liederen zingen met een zeemanskoor.'

Het ophalen en terugbrengen van de

mensen is trouwens best een ingewikkelde organisatie. 'Soms blijven we ineens zitten met een paar rollators of wandelstokken die vergeten worden. Zie dan maar weer eens uit te zoeken bij wie ze thuishoren', lacht Bosschieter. Heel verdrietig kan de ouderenavond dit jaar opnieuw niet doorgaan vanwege corona.

Suriname

In 2007 begon Bosschieter samen met haar venoot een ontbijt- en lunchroom in de Prinsstraat. Toen in de Beren-

BERT NAP

straat een ruimte vrijkwam ontstond het idee om 'iets' te gaan doen met pannenkoeken.

Bosschieter: 'We zijn toen heel Nederland doorgereisd om alle pannenkoekenhuizen te bezoeken. Alles hebben we geproefd. Reken maar dat er ook vieze diepvriespannenkoeken tussen zaten. Zo heb ik veel geleerd over de perfecte smaak en hoe je die kunt bereiden.'

Inmiddels zijn er vijf filialen door de hele stad. En er komen telkens nieuwe recepten bij. 'Van een Surinaamse medewerkster kregen we een recept van haar oma en nu hebben we ook een zoete pompoenpannenkoek.'

Texas

De jongeren in de rij voor de deur vormen een internationaal gezelschap en binnen is de voertaal dan ook voornamelijk Engels. Bosschieter noemt ze haar internationale gasten, waarmee ze het woord toerist dus zorgvuldig vermijdt.

'In het begin kwamen er vooral basisschoolkinderen en buurtbewoners eten, maar nadat er een artikel over ons in de *New York Times* had gestaan werden we een hotspot voor het internationale publiek en kregen we die rijen voor de deur. Dat geeft natuurlijk best een beetje een dubbel gevoel.

Maar we krijgen hier veel vaste klanten. Er is bijvoorbeeld een dame uit Texas die elk jaar een paar maanden in Amsterdam doorbrengt. Die komt dan elke dag een pannenkoek bij ons eten. Jammer genoeg hebben we ook haar nu van

wege corona twee jaar niet gezien.' Maatschappelijk ondernemen zit Bosschieter in het bloed. Dat betekent niet alleen een goed gevoel voor de klanten, voor de omgeving en het personeel, maar ook voor het product. Het meel voor haar pannenkoeken betreft ze van een molen in IJsselstein, de melk van een boer die zijn bedrijf klimaatneutraal runt door gebruik van biogas. Het vlees komt van een slager die goed is voor zijn varkens.

'Voor de koffie die we schenken ben ik naar Panama gegaan om te kijken of fairtrade wel werkelijk fair is. Duurzaam, fair en verantwoord vind ik belangrijk. We ondersteunen bijvoorbeeld JustdigIt. Dat vind ik een mooi initiatief, daarmee verklein je je footprint.'

Wens

Naast het ouderendiner heeft Bosschieter nog een andere wens. 'Ik zou zo graag ook iets doen voor een kind dat geen verjaardag kan vieren omdat daar thuis gewoonweg geen geld voor is. Dat die zijn of haar vriendjes en vriendinnetjes mag uitnodigen in een van onze restaurants om een echte verjaardag te vieren. Met een cadeautje. En als die vriendjes dan ook nog een cadeautje meebrengen is het natuurlijk helemaal een feest.' Voorlopig blijft het bij een wens. 'Het ligt natuurlijk helemaal privacygevoelig. Je kunt niet zomaar even bij de voedselbank om adressen gaan vragen.' Dit jaar dus geen ouderendiner. Maar wie weet toch een kinderfeestje.

Bethaniëndwarsstraat

Struikelen over de geschiedenis

Op 14 oktober is er bij Bethaniëndwarsstraat 15 een struikelsteen geplaatst ter nagedachtenis aan Hartog Wegloop, die vanuit dit huis is gedeporteerd. De huidige bewoner, Arthur Veen, herdacht Wegloop, maar ook andere Joodse oud-bewoners van het pand die de oorlog niet overleefden.

In de ochtenduren kwamen buurtbewoners bij elkaar om getuige te zijn van de plaatsing van de struikelsteen. Per toeval ontdekte nabestaande Loek Wagenhuis slechts enkele dagen voor de plaatsing van de struikelsteen dat ook zijn familie op dit adres heeft gewoond. Het was een emotioneel moment om samen met de buurtgenoten zijn omgekomen familieleden te herinneren.

Hartog Wegloop

Wat weten we over Hartog Wegloop? Veen vertelt: 'Hij werd in 1908 geboren, als zoon van Mozes Wegloop en Esther van Stratum. Zij kregen acht kinderen, waarvan er twee al als baby overleden. Van de overige zes heeft slechts een dochter de oorlog overleefd. Alle anderen zijn in de oorlog vermoord.'

Het levensverhaal van Hartog stemt nogal treurig. Zijn naam is terug te vinden in het register van het Observatiehuis voor Jongens. Hij was toen veertien jaar en als beroep staat er *Fietsjongen*. Hij komt vervolgens op een Rijkstuchtschool terecht.

Als hij negentien is meldt hij zich voor de dienstplicht, wordt goedgekeurd en

Foto: René Louman

naar de School voor Luchtvaartartillerie gestuurd. Daar wordt hij al na een week ontslagen wegens *lichamelijke gebreken*. Veen: 'Weer later komt hij nog voor in een politiedossier. De controleur van het Marktwezen had hem gearresteerd omdat hij zonder ventvergunning een draaiorgel bediende. Hij was kortom een arme sloeber die op allerlei manieren probeerde aan de kost te komen, zoals zo veel Joden uit deze buurt in die tijd. Hij trouwde in 1936 met de niet-Joodse Alida Meijer. Dat huwelijk heeft waarschijnlijk geen stand gehouden, want toen Hartog in 1943 hier werd opgepakt, woonde hij alleen. Hij werd op 28 februari 1943 in Auschwitz vermoord.'

Behalve de struikelsteen voor Hartog is er ook een gedenkplaat. Hierop staan de namen van oud-bewoners van het adres, maar zij werden uiteindelijk vanaf een ander adres gedeporteerd. Omdat ze niet vanuit dit pand zijn gedeporteerd kunnen zij hier geen struikelsteen krijgen, maar

hun verhalen zijn onlosmakelijk met Bethaniëndwarsstraat 15 verbonden. Veen: 'Tot augustus 1941 woonde hier ook het gezin Wagenhuis. De vader, Isaac, werkte als kruier en koopman in vodden. Op 29-jarige leeftijd trouwde hij met Maria Augurk en ging hij in de Vrolijkstraat wonen. Ze verhuisden veel. Via de Recht Boomssloot, de Hoogte Kadijk, de Kerkstraat en de Govert Flinkstraat kwamen zij in 1927 op de Bethaniëndwarsstraat te wonen.'

Rosa, Sara en Catherina

'Zij hadden drie dochters: Rosa, Sara en Catherina. Rosa en Catherina bleven ongetrouwd en woonden bij hun ouders. Zij werkten beiden als naaister. De middelste, Sara, trouwde in 1937 een zoon Isaac. Ook dit jonge gezin verhuisde vaak. Ze woonden in de Bethaniënstraat op de nummers 15, 11 en 5. Daarna in de St. Antonies-

breestraat en de Nieuwe Kerkstraat, voordat ze weer hier introkken op de tweede verdieping. In 1941 verhuisden ze naar de Korte Koningsstraat. Isaac, het hoofd van het gezin, meldde zich in november 1942 in Westerbork, voor de *Arbeitseinsatz*. Hij dacht dat hij in een fabriek tewerk zou worden gesteld en zo een kans maakte om de oorlog te overleven. Hij werd echter drie dagen later al op een transport naar Auschwitz gezet waar hij op 13 november 1942 werd vermoord.

Enkele maanden later werd zijn vrouw Maria opgeroepen om zich te melden in Westerbork. Een week later werd ook zij op transport gesteld, naar het vernietigingskamp Sobibor in Polen, waar zij op 26 maart 1943 direct na aankomst in de gaskamer werd vermoord.

Drie weken later werd ook het jonge gezin De Vries – vader Samson, moeder Sara en de 5-jarige Isaac – opgepakt en afgevoerd naar het concentra-

tiekamp Vught. Samson werd tewerkgesteld in het buitenkamp Moerdijk. Zijn vrouw Sara en hun zontje Isaac woonden in de kinderbarak in Vught. De SS-ers vonden die kinderen maar lastig. De bedoeling was dat de volwassenen werkten, en daar kwam met al die kinderen weinig van terecht. Daarom besloten ze om in juni 1943 alle kinderen af te voeren. De 1300 kinderen werden met het beruchte kindertransport via Westerbork naar Sobibor afgevoerd, waar ze direct werden vermoord. Ook de moeders en begeleiders werden vergast. Daar hoorden ook Rosa en Sara Wagenhuis bij.'

Hun jongste zus Catherina werd op 26 mei 1943 tijdens een de laatste grootschalige razzia in Amsterdam opgepakt. Ook zij werd via Westerbork naar Sobibor verscheept en daar vermoord.'

Veen: 'Voor Hartog is er nu een struikelsteen, maar laten we ook de andere vermoorde Joodse bewoners niet vergeten.'

Het plaatsen van struikelstenen (Stolpersteine) is een project van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig. Vanaf juni 2020 worden ze ook in Amsterdam vervaardigd bij het Goethe-Institut aan de Herengracht. De kosten voor één Stolperstein zijn momenteel 150 euro. Dit bedrag wordt in zijn geheel besteed aan de productie, logistiek, administratie en plaatsing van de Stolperstein.

Is ook uw huis getuige geweest van gedeporteerde bewoners, dan kunt u contact opnemen met Stichting Stolpersteine.

E-mail: amsterdam@stichting-stolpersteine.nl

Zie voor meer informatie: www.stichting-stolpersteine.nl

Foto: Norinda Fennema

ONGEKEND.ZEEDIJK

In negen etalages op de Zeedijk is tot 10 januari een experimentele expositie te zien en te beluisteren met verhalen over deze bijzondere straat.

Samen met lokale bewoners, ondernemers, creatievelingen en (jonge) Amsterdammers hebben Ravenna Westerhout en Jelmer Peter in het afgelopen jaar een zoektocht ondernomen naar de identiteit van de Zeedijk. Dat heeft resulterend in het project ONGEKEND ZEEDIJK.

De expositie is door drie kunstenaars uitgevoerd en op 10 december feestelijk geopend door stadsdeelvoorzitter Dehlia Timman.

Saamhorigheid

'Eigenlijk is de Zeedijk een kosmopolitisch dorp,' vertelt Peter. 'Het is het hart van de stad, maar ook een rafelrandje. In 2025 viert Amsterdam zijn 750-jarig bestaan. Van die periode heeft de Zeedijk het grootste deel meebeleefd, en in de aanloop naar de viering hebben wij de verhalen over de oude binnenstad alvast opgespoord.'

Peter en Westerhout hebben talloze gesprekken gevoerd met mensen die op en rond de Zeedijk zijn opgegroeid of daar een onderneming hebben gevestigd.

Westerhout: 'Het valt ons op met hoeveel liefde ze over de straat spreken. Je hoort vaak zeggen dat dit een criminele buurt was, maar wie hier is opgegroeid ervaart dat heel anders. Ja, ze speelden er in een zandbak met achtergelaten spuiten. Maar dat was nu eenmaal zo, zeggen ze. Vandaag de dag is dit een

prachtstraat en dat blijkt ook uit alle verhalen.'

Peter vat de sfeer op de Zeedijk samen in de kernwoorden gezellig, dorps en saamhorig. Die saamhorigheid is toch wel de grootste gemene deler van alle gesprekken.

Omlijsting

Drie kunstenaars hebben onafhankelijk van elkaar de ongekende verhalen van de Zeedijk vormgegeven.

Tja Ling Hu voorzag enkele etalages langs de kop van de straat, richting Prins Hendrikkade, van fijne potloodtekeningen. Neil Fortune nam het midden van de Zeedijk voor zijn rekening. Hij mocht een pand van de NV Zeedijk tijdelijk als atelier gebruiken om daar, samen met buurtbewoners, te schilderen en daarbij ook audio-opnames te maken. En Susan Kooi maakte langs de staart van de straat, richting Nieuwmarkt, een serie gevelstenen over de Chinese gemeenschap.

De geschiedenissen van deze straat 'aan de rand van de zee' en dit verhaal van China Town vormen samen de omlijsting rond alle bewoners, ondernemers en bezoekers. Jelmer Peter: 'En zo is de Zeedijk zelf een kunstwerk geworden.'

De expositie ONGEKEND ZEEDIJK is tot 10 januari te bezichtigen in diverse etalages langs de Zeedijk, gratis en het klokje rond. Ook de audiotour is gratis te beluisteren, via aanwezige QR-codes of via www.stadswandeling.amsterdam/ongekendzeedijk.

Neil Fortune en Eben Badu van The New Originals

Foto: Neil Fortune

Pip, Sam en Bo Er is een drieling geboren!

Bo, Sam en Pip. De truitjes zijn zelf gebreid door oma

Foto: René Louman

Bas Nawijn en Michele Johnston wonen sinds 2015 samen op de Oudezijds Achterburgwal. Maar begin april, toen Amsterdam bedekt was onder een laagje sneeuw, is er gezinsuitbreiding gekomen. En wat voor een! Pip (1800 g), Sam (2200 g) en Bo (1200 g) zijn onze nieuwe, gezonde buurtbewoners.

Het had weinig gescheeld of de meisjes waren geen Amsterdammers geweest. Na dertig weken kwam moeder Michele met zwangerschapsvergiftiging in het ziekenhuis in Utrecht te

liggen. Daar heeft men grote expertise voor drielingen. Door de lockdown was dat ook een rare tijd: helemaal alleen op een kamer.

Twee weken later kon Michele toch terug naar Amsterdam. En hier, in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis, kwamen Pip, Sam en Bo na 33 weken en 4 dagen ter wereld, onder belangstelling van maar liefst vijftientig man verplegend personeel. 'De zorg in dit ziekenhuis was fenomenaal', zegt Michele, 'ondanks de druk die daar heerste door de coronacrisis.'

Toen de kinderwens van Bas en

Michele werd vervuld, was hun verrassing groot. Groter dan ze verwacht hadden.

Bij de eerste echo mocht Bas er vanwege de coronaregels niet bij zijn. Maar na de eerste beelden werd hij er toch snel bij geroepen. Zijn eerste reactie was bezorgdheid, die al snel omsloeg in vreugde toen er op de beelden een drieling te zien was.

De eerste vraag na deze ontdekking was of ze wilden reduceren – een kindje laten weghalen. De spontane reactie van Bas was glashelder: 'Reduceren? Absoluut niet. Wij zullen groter gaan wonen.'

MARGOT PEL

Omdat de meisjes te vroeg werden geboren, mochten ze pas naar huis zodra ze zelfstandig uit de fles konden drinken. 'Pip had hier wat meer moeite mee dan haar zusters, waardoor ze een dagje langer in het ziekenhuis bleef. Eenmaal thuis bleek zij de actiefste van de drie', zegt Michele. 'Ze hebben nu al echt hun eigen karakter. Zo is Sam het rustigste en Bo het zachttaardigste.'

Door de lockdown was er bij thuiskomst heel weinig hulp. Maar dit had als voordeel, dat er tijd vrijkwam om als gezin een band op te bouwen. Trots vertelt Bas: 'Michele zorgt met veel plezier en grote liefde, ondanks de drukte die een drieling met zich meebrengt.' En Michele vult aan: 'Bas en ik zijn een sterk team. Voor de geboorte draaide ons leven eigenlijk vooral om onszelf. Nu staat alles in het teken van de drieling.'

Momenteel slapen de zusjes overdag nog veel. Er vormt zich al een vaste routine, een manier van leven die bij ze past. Inmiddels is er ook een fantastische oppas. Beide ouders kunnen daardoor, naast het ouderschap, vanaf begin volgend jaar weer fulltime werken. Liefst op kantoor, want in huis met een drieling, dat is moeilijk thuiswerken.

Pip, Sam en Bo maken nu kennis met hun nieuwe omgeving. Er wordt veel gewandeld door de straatjes van de binnenstad. Daarom is er een smalle wandelwagen-voor-twee aangeschaft, en nummer drie gaat mee in de draagzak. Elke zondag wordt er voor de hele week gekookt, met groente en fruit van de groentestapel op de Nieuwmarkt. Michele is Ierse. De drieling zal dan ook tweetalig worden opgevoed. 'We zijn hier gelukkig. We zoeken al naar een basisschool. Dus voorlopig zul je ons en de drieling hier in de oude binnenstad nog wel tegenkomen.'

Zeedijk Passie

Recitatief

Zelfs nu nog, een leven later, bemin ik je je nat geworden vormen die slingeren door 't oude hart

Over Kolk en uitgesleten klinkers tussen de hoogte van de huizen en taveernes. Want hier ligt mijn broos memento opgeslagen in de warme schoot van toog en warme oogglans van de kastelein

Hier woeker ik met leven en met dood, met harmonie en zucht naar meer

Hier luister ik soms vanuit verstilde somberheid naar al 't kroost van de Zeedijk:

Koraal

Oh Zeedijk, oh Zeedijk, Jij hoffelijke tuin van Eden Jij paradijselijk gegeten vrucht Oh Zeedijk, oh Zeedijk Jij mooiste straat aller steden Onder vergeten zilte lucht

Aria

Jij Dijk die de kleren van begeerte draagt met warme ogen, zinnelijke lippen. Jij Dijk die achteloos jouw liefde morst over ieder die je nader komt.

Recitatief

Zo vaak ben ik nabij geweest nabij je macht die ik niet ken nabij verzoeking die ik niet begrijp

Maar oh zo goed ken ik jouw geur die komt met noordenwind die komt met westenwind die jouw stof opwaait en weer laat dalen als windstilte niets meer overlaat,

Niets meer dan liefde Liefde voor mijn Dijk

Thom deLagh

Kroegtijgers van de Zeedijk 'Zoiets vergeet je nooit meer!'

CORRIE VERKERK

Iedereen weet het: de Zeedijk is een dorpje. Maar wel een dorpje met méerdere dorpskroegen. Tweede huiskamers dikwijls, waar vaste kroegtijgers elkaar al jarenlang treffen en soms mijmeren over voorbijgane tijden, verdwenen drankhuizen en kleurrijke mededrinkers. 'De kastelein is de lijm die ons verbindt.'

'Doe mij maar een Opeltje', zei de man aan de toeg. Barman Koos kende de cryptische omschrijving op zijn duimpje: flesje tonic, borreltje ernaast. Met het vorderen der uren slonk de inhoud van de kelkjes steeds sneller en stond het frisdrankje er wat zieligjes bij. In proeflokaal De Ooievaar, op de hoek van Zeedijk/Sint Olofspoort, schenken ze allang geen Opeltje meer. Hans Mensink, meer dan dertig jaar stamgast in de straat, is sinds mensenheugenis overgestapt op de witte wijn. Zijn eerste stappen op De Dijk zette hij in de Rode Baron, nu De Roode Laars. 'Ik weet het nog precies, het was op de opening.'

Maestro

Voor Hans werd de Baron het opstapje naar méér Zeedijk. Hij werd ook een van de 'vaste jongens' bij de overbuur: Marijke Verhoeff. Op het raam prijkte daar café-kat Maestro in een logo. Een kat die nog weleens tot 'kwesties' kon leiden, weten oude klanten. Ooit kwamen er twee sjieke mevrouwen binnen. Terwijl Maestro langs hun benen streek, schoten ze in de lach. 'En nu er uit!', riep een verbolgen Marijke. 'Ik laat hier, in m'n eigen zaak, mijn kat niet belachelijk maken!' Nee, Marijke was niet voor de poes. Hans: 'Maar wel uniek. Mensen spreken nog altijd over haar als een instituut. Terwijl ze er maar tien jaar achter de bar heeft gestaan.' Het lijkt veel langer ... Verhoeff was ook een café van bijna-

'Voor ons was hij Hans Opel (hij had een garagebedrijf in de Jordaan) of Hans Pinda. Want hij hield toen wel van een nootje.'

men. 'Ik heb lang niet geweten hoe Hans echt heette', bekent een oude bagenote. 'Voor ons was hij Hans Opel (hij had een garagebedrijf in de Jordaan) of Hans Pinda. Want hij hield toen wel van een nootje.' Zo waren er wel meer vaste klanten die men alleen kende onder haar of zijn cafénaam. Frans 'Delta Lloyd' – daar werkte hij immers – kreeg er ook nog een tweede bij: Frans Filosoof. Na zijn pensioen startte hij met een studie filosofie. Vandaar.

Canta

Hans heeft veel ouwe gabbers het tijdige voor het eeuwige zien verlaten. Mooie, maar ook melancholische herinneringen. 'Rein met zijn accordeon, die samen met zijn oude maatje Jan het vleesafval bij slagerij Vet afhaalde om daar de zwerfkattjes op het braakliggende terrein van de Olofskapel mee te voeren.' Ze bestaan alleen nog in de verhalen.

Ook in die van mede-Zeedijknestor Bert Koster: 'Ik kwam hier op mijn 44ste en ben nu 76, reken maar uit.' Oude Jan, weet ook hij, nam het niet zo nauw met de properheid. 'Als ik alleen nog aan die broek van hem denk. Daar kon je soep van koken.' Maar ze hoorden er bij, de mannen.

Zoals ook de Oude Dame die, elke zaterdag, met haar Canta De Dijk 'op scheurde'. Vaste stek: Verhoeff. Vaste parkeerplek: het trottoir van De Kletskop. Bij één portje bleef het zelden en bij vertrek werd ze, toch al wat wankel ter been, stevast ondersteund door de vaste 'jongens en meisjes' van Kletskop, Baron en/of Verhoeff. 'We hielden telkens ons hart vast als ze vol gas gaf.' Waarom Hans en Bert nog altijd hun loopje op De Dijk hebben? Koster: 'Je hebt iets met iets of je hebt het niet.' De onderlinge loyaliteit, het 'blind' ergens binnen kunnen lopen – 'liefst allemaal tegelijk' – en altijd wel een bekende treffen. Misschien was en is het dat wel. De Dijk is ook een straat vol anekdotes en emoties. 'Ik weet nog goed dat ik Verhoeff binnenliep en ineens de stem van mijn vader, die net was overleden, hoorde. Een van zijn liedjes, op een verzamel-cd. Ik schoot vol. Later, toen Marijke vertrok, heeft Bob Nasse (ook wel Bob Nasi genoemd) dat plaatje voor me uit de cd-collectie gevist.' Men kwam natuurlijk ook voor de kleurrijke karakters en kasteleins als de legendarische Padre Kim, die zijn 'dienst' stevast begon met *Ein Komischer Schnapps* en dikwijls, na een poosje, eventjes weg moest voor een pakje sigaretten. Dat eventjes kon uren duren. De vaste klanten hielden de wacht.

Eigen stek

De straat is veranderd. Oude stekjes als Oost-West en De Barderij zijn opgeslokt door oprukkende Egyptische horeca-ondernemers en hun toeristische eet- en drinkgelegenheden. Populaire gay-cafés als De Engel zijn ter ziele, al trekt The Queens Head nog altijd een vaste schare fans. En café 't Mandje heeft de deuren gesloten in afwachting van een nieuwe uitbater. Dat doet pijn. Gelukkig zijn er nog voldoende kroegjes met die echte Zeedijkuitstraling: De Ooievaar, In 't Aepjen, De Kletskop, De Roode Laars, Zilt, nieuwkomer/theatercafé Mascini. Zo blijft het loopje er in. De één houdt het bij het stukje 'dorp' aan de CS-zijde; de ander loopt ook richting Nieuwmarkt, waar horecabegrippen als Dijk 120, de Zeemeeuw en De Zon zetelen. Zo heeft iedereen er zijn eigen stek.

In de boeien

Sylvia Masseus wandelde, begin 1991, voor het eerst binnen bij De Kletskop van 'Zeedijkpionier' Jan Ott. 'Zelf vond ik de straat, in het begin, nog niet echt geinig. Maar ik kwam toch steeds vaker. De Kletskop was toen echt een *hangout* van politiemannen, advocaten

en, later, ook steeds meer artiesten. Je hoorde er dikwijls de meest wilde verhalen.' Ondertussen is ze verhuisd naar overbuur De Roode Laars. 'Jan was toch de lijm die ons bij elkaar hield.' De Laars is ook zo'n 'ons-kent-ons'café waar

Gelukkig zijn er nog voldoende kroegjes met die echte Zeedijkuitstraling.

vriendschappen geboren worden en iedereen elkaar bij naam kent: Bruno, Anand, Sylvia, Mattijs, Miranda Frijda. De laatste kwam al met haar ouders op De Dijk. Toen ze, 35 jaar oud, terug naar de Nieuwmarkt verhuisde, kende de horeca al snel geen geheimen meer

voor haar: Bloem, San Francisco, De Waag met het rode pluche, Foxy waar je – als je niet oplette – ineens in de boeien aan de cafépilaren geketend kon worden.

'Zelf heb ik nog een poosje in 't Beugeltje gewerkt. Nu is daar De Kroegtijger. Daar gooide ineens iemand, door het open raam, handenvol munten naar binnen.' Altijd was er wat te beleven. Mede-kroegbezoeker Mattijs kwam er ook al aan het handje van zijn vader. 'En nu komt mijn dochter hier ook.' Drie generaties Dijkers. 'Ik ben er zelf een beetje ingerold door mee te helpen bij allerlei activiteiten. Vlaggen ophangen, klussen doen op Hartjesdagen.'

Sint Barbara

Samen met vaste jongens, zoals knuffel- en speelgoedman Bruno Jonker en buurtregelaar-bij-uitstek Anand Houtman, is gabber Willem Meijer een bijna dage-

lijks gezicht op de Zeedijk. Meijer reed al in 1991 door de buurt, waar hij als ICOVA-chauffeur overal het restaurantafval inzamelde. Inmiddels runt hij zijn eigen bedrijf: W. Meijer bedrijfsauto BV. 'Als ik een goede deal wil vieren dan doe ik dat hier. Wat mij trekt zijn al die aparte, wonderlijke, mensen. Ooit had je hier een hele bekende zwerfver. Als hij langs Dijk 120 liep en Hazes hoorde, zong hij mee. Naar binnen mocht hij niet, maar op straat dronk hij weleens wat. Kreeg hij een bekeuring. Die heb ik toen voor hem betaald, want het was een aardige jongen. Nee, hij is er allang niet meer. Hij ligt op Sint Barbara.'

De meest onverwachte dingen heeft Meijer meegemaakt. 'Bij Dijk 120 zat eens een keurig stel aan een tafeltje. Ineens kleepte de vrouw zich, na wat drankjes, compleet uit en begon een liedje te zingen. Dat is toch gekkigheid. Zoiets vergeet je nooit meer.'

Hans Mensink, meer dan dertig jaar stamgast van de Zeedijk

Foto: René Louman

Durty Nelly's

GRAAG VERWELKOMEN WE U IN DURTY NELLYS! BIJ ONS U KUNT GENIETEN VAN ALLE POPULAIRE SPORTWEDSTRIJDEN DIE WE UITZENDEN OP 14(!) GROTE SCHERMEN.

OOK KUNT U BIJ ONS GENIETEN VAN EEN ENORME SELECTIE AAN BIEREN, WIJNEN, WHISKEYS EN MEER.

WARMOESSTRAAT 115-117

Kom kunst kijken bij W139

Sinds 1979 het platform voor dialoog, ontmoeting en radicale verbeelding in de binnenstad van Amsterdam.

Programma
februari - maart

Sonic Acts
Festival Exhibition

Openingstijden
Dagelijks 12-18h
Warmoesstraat 139 | w139.nl

Behoud de plek voor kunstenaars in het centrum van onze stad!

PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een cruise schip zien?

Kijk op

www.ptamsterdam.com
voor de cruisekalender!

佳利印刷 KELLY PRINTING & COPY

PRINTING, WEBSITE (HOSTING),
DIGITALE MENU'S / BESTELSYSTEEM EN MEER...

Momenteel werken we alleen op afspraak!

020 6273354

info@kellyprinting.nl

www.kellyprinting.nl

WE ZIJN VERHUISD!

Na 32 jaar onze diensten te hebben verleend in het hart van Amsterdam, zijn we verhuisd en blijven we onze klanten bedienen vanuit ons nieuw kantoor in Westpoort (4701) Amsterdam.

Nieuw-Zeelandweg 5B-2

1045 AL Amsterdam (Westpoort 4701)

Beschikbaar en gratis.

Ook adverteren in d'Oude Binnenstad?

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

jemi

bloemenwinkel

warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

Malaysian restaurant

Zie ons menu:
www.waurestaurant.nl

Zeedijk 35 • 1012 AR Amsterdam
tel: +31 (0)20 421 2487

Overal in de stad zijn er buurtteams. De buurtteams helpen u gratis bij vragen over zorg, geld, wonen, gezondheid, werk, ontmoeten en veiligheid.

Bijvoorbeeld als u moeite heeft om rond te komen, meer sociale contacten wilt, of zo lang mogelijk zelfstandig thuis wil blijven wonen.

Allerlei vragen waar onze buurtteams u bij kunnen helpen. Samen kijken we wat u nodig heeft, zodat u zelf weer verder kunt.

Neem contact op met uw buurtteam in centrum via:
T. 020 - 557 33 38

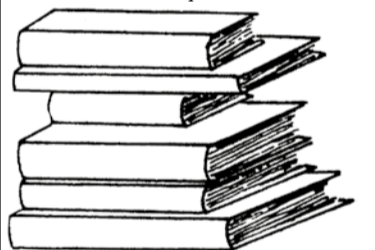
Buurtteam Amsterdam

Hulp bij u in de buurt

www.buurtteamamsterdam.nl

ANTIQUARIAAT A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 91
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.antiquariaatkok.nl

In- en verkoop van prenten en boeken. Specialisaties o.a. Kunst, Letterkunde, Architectuur, Archeologie, Topografie, Etnografie & Biologie.

Bezoek tot 10 januari de expositie **ONGEKEND.ZEEDIJK:**

- te zien in de winkelatalages
- audiotour ter plekke gratis te beluisteren via QR-code en op www.stadswandeling.amsterdam/ongekendzeedijk

mede gesponsord door NV Zeedijk

Op onze website www.nvzeedijk.nl vindt u informatie over het werk van NV Zeedijk

1012 AR Amsterdam

+ 31 (0)20 625 84 67

+ 31 (0)20 620 33 49

info@nvzeedijk.nl

www.nvzeedijk.nl

JAN IJSKES FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen Ø114 t/m Ø406 mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

DE FIETSENMAKER

R. BANKRAS

BATAVUS-SPARTA-TREK-
AZOR-CORTINA FIETSEN
BOSCH EN SHIMANO E-BIKE
SPECIALIST

Reparatie en onderhoud
van alle soorten fietsen

Nieuwe Hoogstraat 21-23
Tel: 020 6246137
www.bankrasbikes.nl

Eten met Anton en Jo

KYO IN DE KONINGSSTRAAT

Ruim over de rand. Leuk!

Voor de allereerste editie van deze rubriek zijn we gaan eten bij restaurant Kyo, Koningsstraat 29. Het is uitstekend bevallen; dit *Izakaya style* restaurant is de perfecte plek om ongedwongen te genieten van de Japanse keuken.

ANTON EK

Als gevolg van de nieuwe maatregelen reserveren we extra vroeg. We zijn de eerste gasten en dat voelt nog wat onwennig, maar gaande de avond zit het restaurant helemaal vol. Het is zelfs nog haasten om alle gasten te kunnen helpen in het korte tijdsbestek.

Na ons eerste glas sake zitten we er prima in. De sake wordt traditioneel geserveerd, wat wil zeggen tot ruim over de rand van het glas. Het restant wordt opgevangen in een soort onderzetter, dit kun je later weer bijschenken in het glas. Misschien niet heel praktisch, want het druppelt nogal, maar wel erg leuk.

Na het bestuderen van de menukaart bestellen we meerdere kleine gerechten. Eigenlijk zijn alle gerechten klein, maar dat is nou ook precies de bedoeling van *Izakaya style*. We beginnen met een aantal gerechten van de grill waarbij de *aburi chasyu* een echte aanrader blijkt te zijn. Dit geroosterde buikspek wordt gemarineerd in sake, zoete rijstwijn en sojasaus. Niet veel later zullen we er nog een portie van bestellen.

Naast diverse grillgerechten biedt Kyo ruime keuze aan sashimi, gefrituurde hapjes, salades en bijgerechten. Stuk voor stuk super vers, mooi gepresenteerd en smaakvol. Een goede balans van frisse en zware gerechten. De *mini okonomiyaki* blijkt ook een groot succes. Dit zijn gevulde Japanse pannenkoekjes met bonitovlokken en frisse mayonaise. Door de warmte van het gerecht lijken de bonitovlokken te dansen op je bord, spectaculair!

Het restaurant bestaat nu ongeveer een jaar, het interieur oogt gezellig en uitnodigend. We worden vriendelijk geholpen en waar nodig kundig geadviseerd. De overvloedige kaart maakt het lastig kiezen, maar eigenlijk blijkt elk gerecht een juiste keuze. De prijzen zijn gemiddeld, wij eten er met twee personen voor ongeveer 90 euro. Kyo is wat ons betreft een echte aanwinst voor de buurt. Ga hier eens eten!

Maar waarom toch die twee verschillende boodschappen in twee verschillende talen? Fountain: 'Het Leger des Heils had eerder al op een houten bord de Nederlandse boodschap. Op enig moment werd het pand gekraakt en zaten er vooral drugsgebruikers in. De Amsterdammer Jan Smit, maar ik twijfel nog steeds of dit zijn echte naam was, kocht het gebouw omdat hij dit het mooiste plekje van Amsterdam vond. Maar zijn vrouw zag het niet zitten. Zo kon onze stichting het pand in 1980 kopen voor zendings- en hulpverleningswerk in de stad.'

Foto: René Louman

GOD ROEPT U – JESUS LOVES YOU

Wat zie je wanneer je uit het Centraal Station komt? Links het silhouet van de Nicolaasbasiliek en rechts de extreme drukte van het Damrak.

Maar daartussen stralen, boven aan de gevel van het pand Prins Hendrikkade 49-51, de gelovige blauwe neonletters. Zou het dan toch nog meevallen met die onchristelijke faam van de hoofdstad?

Ruimtereiziger

Romkje Fountain weet alles van de neonletters. In 1980 ondertekende zij bij de notaris de koopakte van het historische pand, als jonge vertegenwoordigster van de evangelische jongerenbeweging Jeugd Met Een Opdracht.

Fountain over het allerprilste begin van de letters: 'Die zijn in 1981

ontstoken door de Amerikaan James Irwin. Als achtste ruimtereiziger op de maan was hij daar aangelopen tegen een doodeng technisch probleem, maar op het hoogtepunt van zijn angst had hij plots een helpende hand gevoeld. Die moest wel van God zijn. Na zijn terugkeer op aarde had Irwin zich aan de boodschap gewijd dat de wandelende mens op de maan veel minder bijzonder is dan God die op aarde wandelde. Dat Irwin de ontstekingsceremonie voltrok, met een hoogwerker, paste dan ook goed bij zijn roeping.' Fountain vertelt: 'Links zat

ooit Hotel Karsten, onder GOD ROEPT U. Rechts zat Hotel de Wereld, onder JESUS LOVES YOU. Die zijn in 1896 samengevoegd tot Grand Hotel Prins Hendrik, en daarna is het complex van 1905 tot 1971 in handen geweest van het Leger Des Heils.'

Maar waarom toch die twee verschillende boodschappen in twee verschillende talen?

Fountain: 'Het Leger des Heils had eerder al op een houten bord de Nederlandse boodschap. Op enig moment werd het pand gekraakt en zaten er vooral drugsgebruikers in. De Am-

sterdammer Jan Smit, maar ik twijfel nog steeds of dit zijn echte naam was, kocht het gebouw omdat hij dit het mooiste plekje van Amsterdam vond. Maar zijn vrouw zag het niet zitten. Zo kon onze stichting het pand in 1980 kopen voor zendings- en hulpverleningswerk in de stad.'

'Als ode aan het Leger des Heils hebben wij de boodschap teruggeplaatst in de blauwe neonletters. De tweede, Engelse, boodschap komt uit de koker van Floyd McClung. Hij was de pionier en gaf ook lange tijd leiding aan de jeugdbeweging.'

Foto: René Louman

Naast Fountain en haar man wonen hier nog vijf andere huishoudens. Allemaal hebben ze een directe link met de evangelische jongerenbeweging. 'Hieronder zit het café Dwaze Zaken, maar de buurt spreekt meestal van een bakkie doen bij Jezus.' Het pand huisvest ook nog een boekwinkel, een bibliotheek en een salon voor evenementen.

Eerste rang

Fountain: 'Ik kom van de Veluwe en mijn man oorspronkelijk uit Nieuw-Zeeland. Wie had ons een lang verblijf toegedicht in Amsterdam?'

Maar één blik door de ramen maakt direct duidelijk dat je hier op de eerste rang zit. Jan Smit had het goed gezien. Het uitzicht is wijds, zeker voor hartje Amsterdam – en hier ben je geborgen in de liefde van Jezus.

Betaalbedrijf Adyen

Nieuw begin aan het Rokin

Adyen verzorgt wereldwijd betalingsverkeer voor het bedrijfsleven. Afgelopen zomer betrok dit succesvolle bedrijf de panden waar eerder Hudson's Bay zat, met ingangen aan het Rokin en het Nesplein.

Hemmo Bosscher: 'We zitten hier letterlijk tussen onze klanten'

Foto: René Louman

Onder de *business-to-business*-klanten van Adyen bevinden zich vooral retailers zoals chique kledingmerken en warenhuizen als de Bijenkorf.

Volgens Hemmo Bosscher, verantwoordelijk voor Adyens communicatie, is de locatie in het hart van de stad een welbewuste keuze: 'We zitten hier letterlijk tussen onze klanten.' Bosscher loopt naar het raam en wijst naar de overkant. Kijk: daar zit Uniqlo, een winkel van de Japanse modeketen en Adyen-klant. 'Als hun management ons hier bezoekt, wat is dan mooier dan dat ze uitzicht hebben op zichzelf? En zo kan ik van hieruit nog wel meer klanten aanwijzen. We zitten hier ... midden in de stad.'

Met een glimlach corrigeert Bosscher zichzelf: '... midden in de wereld, beter gezegd.'

Stroopwafelgeur

Bosscher geeft een rondleiding door het

pand. Het warenhuis valt nog wel te herkennen, mede door de roltrap die gebleven is. Bosscher: 'Toch stond ik versteld van wat er nog allemaal aan materiaal is aangevoerd. Zo is de isolatie voor kantoor weer heel anders dan voor winkels.'

Zonder overdrijving is het een werknemers-walhalla: ruime en lichte werkplekken, rust, maar toch ook veel dynamiek met alle doorkijk naar de spreekkamers waar driftig zaken worden gedaan.

Ook de ronde koffiebar bij binnenkomst schept een sfeer van gastvrijheid, zonder die directe confrontatie met de tucht van kantoorarbeid. Er hangt letterlijk zelfs een zoete geur,

afkomstig uit een stroopwafelkraampje.

Je vraagt je bijna af of de medewerkers na gedane arbeid nog wel naar huis willen.

Metro-ingang

Het vorige kantoorpand aan het Oosterdokseiland heeft Adyen aangehouden. Bosscher: 'Het is nu al duidelijk dat werknemers graag in het nieuwe pand werken. Onze medewerkers die in het buitenland werken kunnen, als ze hier zijn, verblijven in de omringende hotels en restaurants. Ook zij zijn meer dan happy met de locatie.' Dat zal ongetwijfeld ook voor de buurthoreca gelden.

Met de aanleg van de Noord/Zuidlijn is er een

metro-ingang gemaakt naar het pand, zodat dit rechtstreeks is verbonden met het metrostation. Gevraagd naar die speciale metrohalte, wil Bosscher dat verhaal niet groter maken dan het is: 'Die speciale metro-ingang lag al klaar met de aanleg van de Noord/Zuidlijn. Hij is gemaakt met het oog op een warenhuis. De pers vindt dat een reuzespannend verhaal, maar eerlijk gezegd weet ik niet eens of die speciale metro-ingang vaak door ons gebruikt gaat worden. Werknemers komen vooral per fiets.'

Pop-up

Voor de omgeving wil Adyen beslist geen gesloten bastion zijn. Op de benedenverdieping is een grote open ruimte die gebruikt wordt voor allerlei zakelijke bijeenkomsten. Bosscher: 'Deze ruimte stelt ons in staat, op de momenten dat we hem niet gebruiken, een genereuze partner te zijn met bijvoorbeeld een debatcentrum als De Balie.'

Verder hebben we in de plint een pop-upwinkelruimte aan het Rokin. Onze klanten kunnen daar maximaal drie maanden een fysieke winkel betrekken om hun vernieuwde *retail* uit te proberen. Verder overdenken we nog mogelijkheden om extra ruimte via het Rokin publiekelijk toegankelijk te maken voor niet-commerciële doeleinden, maar dat is nog allemaal niet uitgekristalliseerd. Eerst maar eens de bouw afmaken.'

Als alles is ingericht, dus ook de Vleeshal aan het Nesplein, zal Adyen hier 900 medewerkers huisvesten.

Green Light Festival

NORINDA FENNEMA

Marieke van Doorninck (m.) met het Green Light District magazine

Op 25, 26 en 27 november heeft het allereerste Green Light Festival plaatsgevonden – vanwege de aangescherpte coronamaatregelen weliswaar in een afgeslankte vorm, maar met inspirerende resultaten.

Op donderdag werd het festival geopend door Marieke van Doorninck, wethouder van Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid. Zij heeft tijdens een kleinschalige, maar feestelijke bijeenkomst het eerste exemplaar in ontvangst genomen van het *Green Light District magazine*.

Dit blad beschrijft de ontstaansgeschiedenis van het Green Light District, geeft tips voor nieuwe vergroeningsinitiatieven en voorbeelden van duurzame producten – van duurzame zeep tot eco-condooms. Geïnteresseerden kunnen het magazine op dinsdag of donderdag tussen 9 en 12 uur gratis afhalen bij Op Nummer Negen, Nieuwe Hoogstraat 9a.

Op vrijdag heeft het festival een duurzame ondernemerscoalitie gelanceerd, als onderdeel van Green Friday. Anders dan Black Friday met zijn ongebreidelde kooplust, roept Green Friday op tot duurzamer alternatieven en meer lokaal shoppen.

Op zaterdag hebben de deelnemers een kleinschalige wandeling door het Burgwallengebied gemaakt rond thema's als buurtvergroening, energiebesparing en duurzaam ondernemen. Op het Walenpleintje was er een kleine expositie over groene buurtinitiatieven te bezichtigen, er zijn verhalen uitgewisseld en ter plekke zijn er ideeën ontstaan voor nieuwe projecten.

Alle drie de festivaldagen konden bezoekers hun duurzame wensen voor de historische binnenstad op ansichtkaarten schrijven en ophangen aan de 'waslijn van de toekomst'. Deze kaarten zijn bij de afsluiting van het festival symbolisch overhandigd aan stadsdeelbestuurder Micha Mos, die zei te hopen dat Green Light District zal doorgaan met het vergroenen en verduurzamen van de binnenstad.

Op 11 maart 2022 zal – onder voorbehoud – een deel van het plenaire programma van het Green Light Festival alsnog doorgaan. Houd de website in de gaten, waarop ook de wandeling is te vinden en waarop je je ook op de nieuwsbrief kunt abonneren: www.greenlightdistrict.nu

Op Nummer Negen

Op de begane grond van Nieuwe Hoogstraat 9a zijn er op werkdagen ambtenaren en bestuurders van stadsdeel Centrum aanwezig volgens een vast weekrooster.

Dit biedt bewoners en ondernemers uit de buurt een uitgelezen kans om met hen in gesprek te gaan over onderwerpen als Aanpak Binnenstad, bruggen en kademuren, veiligheid, onderhoud openbare ruimte, vuilnis, vergunningen, toezicht en handhaving. Maar ook over prostitutie, sociale onderwerpen, kunst en cultuur kan men terecht in Op Nummer Negen.

Donderdagmiddag (oneven weken) houden de gebiedsmakelaars spreekuur. Elke vier weken is er een afvaardiging van de stadsdeelcommissie aanwezig. En op dinsdag- en donderdagochtend zitten de medewerkers van Green Light District klaar om, samen met buurtbewoners en ondernemers, ideeën uit te wisselen en plannen te maken voor (nog meer) groen en duurzaamheid in het Burgwallengebied.

Zie voor het weekrooster www.amsterdam.nl/opnummernegen

IS.A (71) is een van de trouwe bezorgers van buurtkrant *d'Oude Binnenstad*. Hoewel hij hier niet woont, komt hij dagelijks in de buurt die hij op z'n duimpje kent.

Het liefst zou IS.A naar de oude binnenstad verhuizen, maar zie hier maar eens een betaalbaar huurappartement te vinden. De buurtkrant leest hij graag. Toen ruim twee jaar geleden vrijwilligers werden gezocht voor de bezorging, meldde hij zich direct en maakte hij zich in korte tijd populair en onmisbaar. Als een andere bezorger verstek moet laten gaan, springt IS.A in. IS.A is ook graag gezien bij de vrouwen achter het raam: ongewenste gluuders en baldadig publiek geeft hij een reprimande. En wie stiekem foto's maakt, kan rekenen op een fikse aanvaring met hem, waarbij er een enkele keer wel eens een camera sneuvelt. IS.A staat voor IS Amsterdam en zo signeert hij zijn kunst. Het zijn charmante schilderwerkjes op ansichtkaartformaat met zowel afbeeldingen van de buurt als vrij werk. Fotografe Marian van de Veen-van Rijk, die het werk voor haar raam heeft staan, heeft de tot dan toe uitsluitend voor zichzelf werkende autodidactische kunstenaar ontdekt en gestimuleerd om te gaan exposeren.

Zijn zeer betaalbare kunst is te zien en te koop bij *We Live Here*, *Café De Hartjes* en het PIC (*Prostitutie Informatie Centrum*).

Loyale bezorger; charmante schilder

HUGS Geknipt en geschoren

MIRJAM BOELAARS

Désirée Webers

Foto: René Louman

Als je de prachtige etalage van HUGS bekijkt, in de Nieuwe Hoogstraat nummer 19, denk je: prachtig dat bont, maar... dat is toch niet verantwoord meer?

Midden in de coronatijd waagt buurtbewoester en modeontwerpster Désirée Webers zich aan een nieuw avontuur door een winkel te beginnen met een product dat zo uniek en bijzonder is, dat er nog geen naam voor bestaat. Wie beter kijkt, ziet het: dit is dier-vriendelijk bont! Van wol.

Lange lokken

Webers legt uit: 'Mijn wol komt van kleinschalige bedrijfjes. Ecologische hobbyboeren die hun schapen met heel veel zorg omringen. Sommige schapen waarvan ik de vacht na het scheren oopkoop, hebben prijzen gewonnen voor hun conditie en de kwaliteit van hun vacht.' Ze toont een prachtige 'bont'kraag die een simpele jas meteen heel feestelijk maakt: 'Weet je dat voor deze lange lokken een schaap vier tot vijf jaar lang niet wordt geschoren maar wel goed onderhouden, zodat de vacht niet gaat vervilten?'

Hoe maak je diervriendelijk bont?

'Ik vilt een ondergrond van wol. Met water en olijfzeep wrijf ik de haren in elkaar, zodat er een viltlaag ontstaat. Daarin wrijf ik plukje voor plukje de lange lokken van het Lincoln Long-

wool-schaap. Zo ontstaat er een dier-vriendelijke vacht voor een bontkraag of bontstola. Anders dan bij echt bont zit hier dus geen huid onder.' Ook voegt Webers wol samen met zijde, linnen en hennep voor mooie shawls en stola's. Webers' creaties kun je op verschillende manieren dragen: als omslagdoek of shawl, maar ook gecombineerd met een ceintuur over een eenvoudige jurk of broek met T-shirt. Speciaal voor Amsterdam-liefhebbers maakte ze een serie shawls met drie subtiele rode Andreaskruisjes erin verwerkt.

Fashionweek

Zes jaar lang ontwikkelde Webers haar vilttechnieken voordat ze besloot met haar werk naar buiten te komen. Haar bijzondere creaties waren in de mode-wereld al wel opgevallen. In 2020 werd Webers uitgenodigd voor de Premiumshow op de International Fashion Week, maar slechts vier dagen voor de show kondigde het kabinet een verbod op alle evenementen af in verband met de oplopende coronacijfers. 'Alles was al voorbereid. De collectie was samengesteld, modellen, licht en geluid

waren ingehuurd. Het was een enorme tegenvaller dat alles werd afgeblazen.' Webers bleef zoeken naar mogelijkheden om haar collectie te presenteren en zo kwam de winkel aan de Nieuwe Hoogstraat op haar pad. Op een prachtige locatie: tegenover de Zanddwarsstraat, met zicht op de Zuiderkerk. Met pandeigenaar Stadsgoed NV sloot ze een overeenkomst en kon ze de winkel voor haar collectie inrichten. Maar toen diende zich een volgend struikelblok aan. Voor de stoffen van Webers bestaat nog geen verzekeringsterm. Valt het onder bont? Dan zou ze de hoogste premie moeten betalen met dezelfde beveiligingsseisen als een bank of juwelier. 'Nee,' zei Webers, 'eigenlijk heb ik een wolwinkeltje!' Gelukkig kwam ze er uit met de verzekeraar. Voor de toch nog verplichte beveiliging liet ze prachtige smeedijzeren hekwerken maken voor de deur en de etalage.

De Nieuwe Hoogstraat wordt voortaan dus opgefleurd door de fraaie etalage van HUGS. Een nieuwe parel in de buurt met een hoogwaardig aanbod voor bezoekers die geïnteresseerd zijn in kwaliteit. Er wordt al gesproken van de Nieuwe PC Hoogstraat!

Wijkcentrum d'Oude Stadt helpt bewoners

De naam van onze buurtkrant d'Oude Binnenstad lijkt erop, maar schijn bedriegt. d'Oude Stadt is de naam van het Wijkcentrum in Kerkstraat 123.

Wat is dat Wijkcentrum eigenlijk? Wat doen ze?

'Het belangrijkste doel van het Wijkcentrum is het in stand houden en bevorderen van een goed leefklimaat', zegt Paul Busker. Hij is voorzitter en plaatsvervangend penningmeester.

Loes Buisman is secretaris. Zij legt uit: 'Het Wijkcentrum is een onafhankelijke instelling en werkt feitelijk in opdracht van bewoners. We hebben geen betaalde medewerkers en draaien geheel op vrijwilligers.'

Busker: 'Dankzij een bijdrage uit Centrum Begroot is het voortbestaan van het Wijkcentrum nu weer voor een jaar gewaarborgd. Maar om in de toekomst opnieuw aanspraak op subsidie te kunnen maken, is herbezinning op onze doelen en activiteiten wel noodzakelijk.'

Ook buurtkrant *De Binnenkrant* wordt

in de Kerkstraat gemaakt. Redacteur Paul Spoek beheert daar tevens het archief van alle buurtkranten.

Zeven buurten

Het werkgebied van het Wijkcentrum beslaat zeven buurten, te weten Burgwallen Oude Zijde, Nieuwmarktbuurt, Groot Waterloo, Amstelveld, Leidse-/Wetering-Kerkstraatbuurt, Westelijke grachtengordel Zuid en Westelijke grachtengordel Noord.

Per buurt kunnen maximaal drie vertegenwoordigers plaatnemen in de Wijkraad. Zij houden contact met bewoners en belangenverenigingen om tot goede resultaten te komen met de gemeente, bewoners en ondernemers.

Busker: 'Wijkraadsleden zetten zich samen met anderen in hun eigen buurt in voor een beter woon- en leefklimaat. Zij vormen de ogen en oren van hun woonomgeving, en zorgen dat problemen gedeeld worden met de andere wijkraadsleden om gezamenlijk aan oplossingen te werken.'

Het Wijkcentrum ondersteunt actie- en

bewonersgroepen. Busker: 'We kunnen bijvoorbeeld helpen bij het organiseren van bijeenkomsten en het schrijven van zienswijzen of bezwaarschriften. We kunnen ook onze ruimte beschikbaar stellen voor bewonersvergaderingen. Maar we kunnen ook individuele bewoners helpen om hun weg te vinden in de doolhof van gemeentelijke en hulpverlenende instanties. Via ons kunnen ideeën over wonen, overlast, horeca, groen, verkeer en openbare ruimte aan de gemeente kenbaar worden gemaakt.'

Samenwerken

'Buurtorganisaties beperken zich in het algemeen tot een bepaalde buurt of een deel daarvan,' vult Buisman aan, 'maar problemen houden meestal niet op bij de buurtgrens. Oplossingen van problemen werken misschien ook in andere buurten. Door in de Wijkraad samen te werken met vertegenwoordigers uit andere buurten leert men van elkaar en dat voorkomt soms het beruchte waterbed-effect. Een probleem kan namelijk

Paul Spoek, Loes Buisman en Paul Busker

ten onrechte opgelost lijken en zich in feite verplaatsen naar een naastgelegen buurt, met alle nare gevolgen van dien.'

Vacatures

Voor de Wijkraad zoekt d'Oude Stadt bewoners die van hun buurt en de stad houden, en die mee willen helpen de leefbaarheid in de stad te verbeteren. Maar ook zoekt d'Oude Stadt vrijwilligers die willen meewerken aan het in stand houden en uitbreiden van het informatiecentrum – zowel fysiek als online – en van de ontmoetingsruimte. Mensen met ervaring op administratief

gebied of archivering zijn van harte welkom, evenals mensen die kunnen meewerken aan de website, de nieuwsbrief en de sociale media.

Geïnteresseerd? Meld u dan aan via het formulier voor kandidaten op de website van d'Oude Stadt: www.oudestadt.nl

Bezoekadres:
Kerkstraat 123,
1017 GE Amsterdam
telefoon: (020) 6382205
e-mail: wijkcentrum@oudestadt.nl

Stadsgoed^{NV}

investeert in de binnenstad!

info@stadsgoed.amsterdam • tel: 020 - 588 5678 • www.stadsgoed.amsterdam

**JIJ.
WIJ.
BLIJ.**

+++
Vrijwilligers
Centrale
Amsterdam

Kies uit meer
dan 1000 leuke
vrijwilligersklussen
in de stad

020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu | www.vca.nu

FELIX
KOPIEER & PRINT

Van visitekaartjes tot A0 posters,
inbinden en lamineren, wij regelen
het graag voor je!

Stuur een e-mail of kom bij ons
langs in Amsterdam.

Bethaniendwarsstraat 6E, 1012 CB Amsterdam
020 - 62 59 807, info@felixkopieer.nl www.felixkopieer.nl

**LEUK EN UNIEK KERSTCADEAU?
POSTERS EN KERSTKAARTEN MET 10% KORTING!**

www.MaskshopVenice.com

Worldwide shipping
Warmoesstraat 18a
1012JD Amsterdam
+31 (0)20 320 3389
mail@maskshopvenice.com

Openingstijden winkel:
dagelijks 12.00 - 19.00 uur
donderdag tot 21.00 uur

SAMRAT
Indian Restaurant
(Samrat means Emperor)

We mogen weer gasten in ons
restaurant ontvangen!

Ook kunt u onze gerechten
zelf ophalen of laten bezorgen.
zie de menu's:
www.samratrestaurant.nl

afhankelijk van de coronaregels
dagelijks van 13:00 - 21:30 u.
Bethaniëndwarsstraat 17
1012 CB Amsterdam
info@samratrestaurant.nl
tel: 020-624 6033

cc oude doelen

Oude Doelenstraat 11
1012 ED Amsterdam
020-3032453

 coffeecompany

**CAPSICUM
NATUURSTOFFEN**

 Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 623 10 16

**!WOON
Centrum
helpt**

- Onderhoudsklachten?
- Huurbescherming?
- Huurprijzen?
- Servicekosten?

Neem contact op met
!WOON Centrum voor gratis
advies en ondersteuning.

www.wooninfo.nl/centrum
020-5230 110

 WOON
thuis in de stad

**Ook adverteren in
d'Oude Binnenstad?**

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

XXX

Elke week aandacht voor
actuele ontwikkelingen
in de buurt.

**UITKIJKPOST
DE WALLEN**

Gratis te lezen op:
www.willemoosterbeek.nl

**UITVAARTVERZORGING
ELEONORA RHEBERGEN**

SINDS 1997

“De koning sprak kribbig:
... Maar wat is de dood?
Waarom ben ik zo bang?”

Door de dood te omarmen zijn we beter in staat om het leven
te aanvaarden, met alles wat zich aandient. Wij bieden een
ruimte waarbinnen al uw gedachten, verlangens, twijfels of
zorgen ervaren kunnen worden, om zo tot een persoonlijk en
uniek afscheid te komen.

“Leve de dood! riep het volk dol gelukkig
En ze leefden nog lang, en stierven ... gelukkig!”

uit: Ballade van de Dood, Klein Orkest

Nieuwmarkt 225
1011 MB Amsterdam

info@rhebergenuitvaart.nl
www.rhebergenuitvaart.nl

+31 (0)6 4278 2967

**MUSEUM
Ons' Lieve Heer
op Solder**

Ervaar de sfeer van de Gouden Eeuw
Een uniek huis met een verborgen schat
www.opsolder.nl

**Uw gespecialiseerde
restauratiebedrijf voor
onderhoud, verbouwing
en funderingsherstel.**

Wij helpen uw pand in glorie te herstellen en te behouden.

B2 Restauratie

0299 367322
b2restauratie.nl

Foto: René Louman

NORINDA FENNEMA

Een duurzame kerstmaaltijd

Wat ligt er meer voor de hand dan je inkopen voor de kerstmaaltijd te doen op de biologische markt?

De donkere dagen voor Kerst lenen zich bij uitstek voor gezellig samen culinair genieten, en de biologische markt op de Nieuwmarkt biedt hiervoor al zesentwintig jaar lang gezonde en duurzame ingrediënten. Elke zaterdag bouwen de marktcoöple-

den op de Nieuwmarkt hun kramen op. Soms staan er wel twintig, met heel diverse artikelen waaronder kaas, brood en groenten. Zo heeft Carla Bastiaansen hier samen met man Frank en dochter Simone een reusachtige broodkraam.

Trouwe klanten

De marktmenzen zich onderscheiden in kwaliteit en bijzondere koopwaar. Nog niet alles is biologisch, maar de marktver-

eniging streeft daar wel naar en dat wordt merkbaar gewaardeerd door hun klanten. Elke kraam kent zijn eigen fans en de meeste klanten zijn heel trouw. Ze komen soms zelfs twee keer per dag langs: eenmaal voor de boodschappen en 's middags nog even voor een gezellig praatje. Daarbij zijn sommige klanten zozeer gesteld op de marktmenzen, dat ze koffie of in de zomer een ijsje komen langsbrengen.

Amsterdammers houden van goede kwaliteit en daarom trekt deze boerenmarkt ook bezoekers uit andere buurten van de stad. 'Voor kwaliteit en voor de gezelligheid. Zo maken de mensen de markt', zegt Bastiaansen. 'En ja. Ook kwaliteitstoeristen komen er graag.' Voor gezonde, verantwoorde, maar vooral heerlijke ingrediënten – die dus ook geschikt zijn voor een heerlijk kerstmaal.

Voor de feestdagen

Gevulde appel met romige kaas, noten en honingsaus

- 4 zoetzure appels
- 1/1 citroen
- 40 gram pecannoten
- 4 eetlepels honing
- 100 gram verse roomkaas
- 4 eetlepels calvados of sherry
- kaneel
- 200 gram vanille- of walnotenijns

Schil de appels, halveer deze en verwijder de klokhuizen.

Leg ze in een ingevette ovenschaal en besprenkel ze met het sap van de citroen om bruine verkleuring te voorkomen.

Hak de pecannoten fijn (houd 4 noten achter voor de garnering) en roer dat door 2 eetlepels honing en de roomkaas.

Lepel het mengsel in de uitgeholde appelhelften en garneer elke appel met een losse pecannoot. Maak een sausje van de calvados of sherry, 2 eetlepels honing en flink wat kaneel en schenk dit over de appels.

Bak het geheel in circa 20 minuten in een oven op 200 graden gaar.

Besprenkel de appels regelmatig met de saus.

Leg ze op een met kaneelpoeder versierd bordje. Lekker in combinatie met een bolletje walnoten- of vanille-ijs.

BUURT HISTORIE

Willem de Jong van Poelgeest

Geen plein in Amsterdam heeft zoveel veranderingen ondergaan als de Dam. Waar nu het Nationaal Monument staat, bevindt zich eeuwen geleden een lange smalle huizenrij die daarna verbouwd wordt tot dienstwoning van de stadscommandant. Dit Commandantshuis op de Middeldam, gezien vanaf het dak van het Paleis, is hier afgebeeld op een litho uit circa 1850.

Aan de westzijde van de vismarkt wordt in 1599 een nieuwe afsluiting gemaakt op de Middeldam. Voor de bouwvallige huizen komt dan een lang, smal gebouw in de plaats, dat het gezicht op de vismarkt ontleent. Zijn voorgevel wijst in de richting het stadhuis.

Het gebouw doet dienst als winkelgalerie. Hierin huizen enkele tapperijen, die aan de buitenkant als afdak zijn overdekt met zeilen – vandaar de bijnaam *Huis onder 't zeil*.

In 1626 vestigt zich er Zacharias Jansen, afkomstig uit Middelburg, als lenzenlijper en brillenmaker. Deze zeer bekwame vakman vindt ook de verrekijker uit, maar gaat al snel failliet en keert terug naar Zeeland. In 1630 ves-

tigt zich er Abraham van Wees, die de werken van Vondel uitgeeft.

Na veel discussie en heen weer gepraat wordt in 1775 besloten om het inmiddels bouwvallig geworden bouwwerk te verbouwen. Stadsarchitect J.E. de Witte ontwerpt in neoclassicistische stijl een extra verdieping, plaatst de voorgevel vijf meter naar voren en scheidt binnenin meer ruimte. Vanaf dan mag niemand meer zeilen aan het gebouw bevestigen, maar de bijnaam *Huis onder 't zeil* blijft desondanks tot 1807 in zwang.

In dat jaar wordt het complex gevorderd door Lodewijk Napoleon, krijgt het zijn bestemming als dienstwoning van de stadscommandant en gaat het *Commandantshuis* heten. Ook na de Franse tijd blijft het nog tot 1869 als zodanig in gebruik.

Gemeentelijke en rijksinstellingen, waaronder de Dienst van de Staatspoorwegen, hebben hier kantoor gehouden. Op oude foto's is op het dak nog een stellage te zien, in 1881 aangebracht door de Nederlandse Bell Telefoon Maatschappij. Het hoofdkantoor zit dan in de Warmoesstraat, de tele-

foonpost huist op de zolder van de Groote Club op de Dam en er zijn maar liefst 49 abonnees.

Aan de achterkant van het Commandantshuis is het een rommeltje: er staat een poppenkast, de schoenpoetser verkoopt daar als *Ome Nogat* ook allerlei zoetwaren en veel bekenden treffen elkaar bij het openbare, stinkende toilet *De Gezelligheid*.

Na het trekken van nieuwe rooilijnen wordt het gebouw onteigend en afgebroken. Vervolgens ontstaat er over de bestemming opnieuw discussie. De uitgeschreven prijsvraag levert zelfs een winnaar op, maar diens ontwerp wordt nooit uitgevoerd.

Bouwwerkzaamheden voor het Centraal Damhotel worden hierna vanwege financiële problemen voortijdig stopgezet. Er resteert een lelijk, stinkend, vies omheind terrein met veel ongedierte. Maar in 1925 wordt door het Damplantsoen het aanzien aanzienlijk verbeterd. In 1947 verrijst hier een tijdelijk Nationaal Gedenkteken voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, in 1956 gevolgd door het huidige Nationaal Monument.

✕ Gemeente Amsterdam ✕

Wilt u informatie over uw buurt?

Kijk dan op www.amsterdam.nl/buurten. Vervolgens vindt u uw gebied door te klikken op de kaart of uw postcode in te vullen.

U kunt zich abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief van stadsdeel Centrum via www.amsterdam.nl/nieuwsbrief

Informatie over de stadsdeelcommissie van Centrum vindt u via amsterdam.nl/centrum onder het kopje stadsdeelcommissie.

U kunt de gemeente bellen via 14 020 op werkdagen van 08.00-18.00 uur. Bij noodgevallen en overlast kunt u 24 uur per dag bellen. Meer informatie en het contactformulier om te mailen vindt u via 'Contact' op www.amsterdam.nl

Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @020centrum en klik op 'Vind ik leuk' op de Facebookpagina van stadsdeel Centrum Amsterdam.

Voor vragen over afval en reiniging belt u 14 020. Online een melding doen over beheer en onderhoud openbare ruimte kan via meldingen.amsterdam.nl

Openingstijden en locaties van de Stadskoketten: www.amsterdam.nl

Alarm: 112

Politie en Brandweer:

Alarmnummer 112
Niet spoedeisend 0900-8844
Brandweer Amsterdam (020) 555 66 66

Kruispost (020) 624 90 31
Dierenambulance 0900-210 00 00

Wijkagenten:

Dick Eenhuizen (Wallen N.) 06 51 41 38 86
Johan Schutte (Wallen Z.) 06 20 03 52 29

Gemeente Amsterdam:

www.amsterdam.nl
Stadhuis 14 020
Gemeentelijke Ombudsman (020) 625 99 99

Stadsdeel Centrum:

www.amsterdam.nl/centrum
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Woonoverlast (020) 255 29 14
Aanmelden Grofvuil (020) 256 35 55
www.amsterdam.nl/afval/grofvuil/ophalen/centrum

Handhaving:

Bij overlast op straat 14 020
Horeca overlast 14 020
Milieu-overtredingen 14 020
Inspectie Bouwen en Wonen 14 020
Meldpunt Overlast water 0900-9394
Parkeerbeheer (020) 251 33 22
Wegslepen (020) 251 33 23

Wijkcentrum:

www.oudestadt.nl
d'Oude Stadt (020) 638 22 05

Gezondheidszorg

Ambulance Amsterdam (020) 570 95 00
Eerste hulp OLVG (020) 599 30 16
Centrale Doktersdienst 088 00 30 600

Storingen:

Openbare verlichting 14 020
Gas en elektriciteit 0800-9009

nieuws overzicht

oktober

8 Honderden sneakerfanaten wachten urenlang in de rij voor een paar bijzondere sneakers van Nike en Patta op de Zeedijk.

17 Stadsdeel Centrum wil bij grote drukte het Wallengebied afzetten om toeristen te kunnen weren en laat onderzoeken of het de sluitingstijden op de Wallen kan vervroegen. Dat zegt stadsdeelvoorzitter Dehlia Timman in *Het Parool*.

18 Sinds de gemeente een registratieplicht heeft ingevoerd, is het aantal accommodaties op verhuursite Airbnb teruggelopen van 18.715 naar 4128. Een verbod van verhuur op de Wallen werd vorig jaar door de rechter van tafel geveegd, maar de registratieplicht blijkt dus ook te helpen.

19 Burgemeester Halsema besluit om voorafgaand aan de wedstrijd tussen Ajax en Borussia Dortmund de Wallen en de Nieuwmarkt aan te wijzen als veiligheidsrisicogebieden. De politie mag controleren op vuurwerk en wapens.

november

5 De politie houdt tijdens een grote actie op de Wallen in het eerste weekend van november 62 mensen aan en deelt 37 gebiedsverboden uit. Het zou vooral gaan om straatdealers.

12 Een 31-jarige Zwitser wordt op de Wallen van zijn telefoon beroofd. De politie kan korte tijd later vier mannen aanhouden in een bus op de Bos en Lommerweg door de telefoon van het slachtoffer te traceren.

16 Dertig geldautomaten van Euronet verdwijnen uit het centrum van Amsterdam. Het stadsbestuur wil niet dat er nog geld wordt verdiend aan pinautomaten, waarbij buitenlandse toeristen bij een geldopname voor wisselkoersen en een riante commissie betalen.

16 Met veel materieel rukt de brandweer uit naar een brand bij het Leger des Heils aan de Oudezijds Armsteeg. Het blijkt te gaan om een kleine brand en niemand raakt gewond.

20 Een Ier van 62 jaar overlijdt in een peeskamer. 'Niets mooier dan sterven op de kuf' zegt een oude buurtbewoonster. Helaas vertraagden de automatische toegangspalen de toegang voor hulpdiensten.

25 Rond de Wallen, het oudste stukje stad, is ruimte voor bijna twee voetbalvelden aan groene daken. In een intentieverklaring spreken eigenaren van wooncomplexen, hotels en theaters zich samen uit voor 10.000 vierkante meter aan groen op hun daken.

december

3 Een groep van vijftig medestanders blijft als protest tegen de coronarestricties, samen met Tweede Kamerlid Wybren van Haga, na 17.00 uur staan op het terras van Café Del Mondo op de Nieuwmarkt. Het café is per direct voor een week gesloten.

WONEN OP DE WALLEN

Wie? Wies en Jikke

GREET VAN DER KRIEKE

Wies en Jikke

Foto: René Louman

Wies en Jikke, twee tienjarigen, geboren en getogen in de buurt, kun je zonder blikken of blozen 'binnenstadmeiden' noemen. Ze staan hun mannetje. Nee, bang zijn ze niet hoor, ze wonen hier immers hun hele leven al. En dat ze het leuk vinden, kritiek hebben en het soms ook spannend vinden mag best blijken.

Op verzoek van de juf hebben de kinderen van groep zeven een ode gebracht aan Amsterdam. Dat mocht een filmpje zijn, een fotocollage, een brief en er was een architectuurgroepje. Voor Wies en Jikke is het een rap op rijm geworden. Scherp en kritisch kijken ze naar de stad. Er liggen zomaar peuken op straat. 'Dat doe je thuis toch ook niet?' verzucht Wies. Die toeristen 'verkwisten' hier veel geld. Dat levert even discussie op tussen de beide dames, want geld in het laatje, daar kun je ook weer andere leuke dingen voor doen. Het plein-

tje bij school heeft veel geld gekost. 'Amsterdammers vieren vaak feest,' zegt Jikke. Dat vindt ze gezellig. Maar de keerzijde is: pissen op straat. En ook dat wordt gezien ook door die twee meiden: 'Veel mensen gaan zeuren, want het gaat meuren.' En o ja, die dronken dwaas en nog veel meer gekke mensen, die heb je niet in een dorp hoor. 'Of misschien eentje', vertelt Wies.

Jikke vult aan dat het ook zielig is, als je geen huis hebt. Maar naar een dorp verhuizen? Oh nee! Hier blijven ze wonen, hier zwemmen ze 's zomers bij het Marineterrein of spelen ze 'buurtverstopperij'. Spannend, want hun buurt wordt zo steeds groter. Ook spelen ze het spel 'vies, lekker nooit geproefd' en bij Mo in de Binnen Bantammer kost een kauwgomlolly maar 20 cent.

De wens van Jikke voor het nieuwe jaar: wel vuurwerk, maar geen ongelukken. En Wies wil de huizenprijs graag omhoog!

Het lied over Amsterdam

(door Wies en Jikke)

Het is hier heel **leuk**
alleen in elke straat ligt wel een **peuk**
dat is echte **meuk**
Bestond er maar een **spreuk**
waardoor niemand het meer zou **doen**
Dan ben je echt een **kampioen**
en verdien je een **miljoen**

Panden aan de **gracht**
de stad krijgt veel **aandacht**
vooral door **toeristen**
die hier veel geld **verkwisten**
Ik zag hier veel mensen die **pisten**
als mensen van de gemeente het **wisten**
werden die mensen opgepakt

En dat is exact wat er moet **gebeuren**
want veel mensen gaan **zeuren**
dat het gaat **meuren**
Er zijn hier veel pleinen voor kinderen
voor kinderen groot en **klein**
dat is heel **fijn**
Amsterdams is tulpen, klompen
en **kaas**
soms loopt hier wel een dronken **dwaas**
die maakt veel **geraas**
en die moet dan achter **gaas**

Dit was het lied over Amsterdam
Hopelijk vonden jullie het **leuk**
want dit lied is geen **meuk**

De redactie en
de bezorgers van
d'Oude Binnenstad
wensen u fijne
feestdagen en een
gelukkig 2022!

